Пам'ятаймо про Україну!

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CIX П'ЯТНИЦЯ, 25 СІЧНЯ 2002 РОКУ ЧИСЛО 4 VOL. CIX FRIDAY, JANUARY 25, 2002 No. 4

Руслан Пономарьов - шаховий чемпіон світу

Руслан Пономарьов

МОСКВА. – 23 січня, у фінальній партії за звання чемпіона світу з шахів за версією ФІДЕ, 18-річний українець Руслан Пономарьов зіграв внічию з іншим українським гросмайстером Василем Іванчуком і достроково став чемпіоном світу. Руслан Пономарьов – наймолодший в історії ФІДЕ чемпіон світу. Р. Пономарьов та В. Іванчук, які посідають відповідно сьоме і восьме місця у світових оцінках, поділять між собою нагороду в 750 тисяч доларів. Руслан Пономарьов отримає нагороду у півмільйона долярів, з яких 100 тисяч буде перераховано ФІДЕ. Два провідні шахісти світу Гарі Каспаров і Володимир Крамнік бойкотували ці змагання. Раніше Ґ. Каспаров був наймолодшим чемпіоном світу за версією ФІДЕ, коли здобув це звання в1985 році, у віці 22 років.

УНІАН

Набули чинности санкції США проти України

КИЇВ. – 23 січня набули чинности американські торговельні санкції щодо України – через звинувачення її в тому, що українські виробники заповнюють ринок нелеґальними компакт-дисками. Санкції передбачають додаткове мито на імпорт українських товарів, загальна сума яких може сягати 75 мільйонів долярів. Американські санкції були оголошені після того, як Вашінґтон багато разів закликав Україну вдатися до дієвих кроків проти піратів, які заробляють гроші на нелеґальному розмноженні музичних дисків, комп'ютерних програм тощо. Раніше Верховна Рада з незрозумілих причин кількаразово відхиляла урядові законопректи, які максимально враховували побажання американців. 17 січня ВР схвалила м'якший закон, який, за словами деяких депутатів, краще враховує інтереси українських виробників. Президент України 23 січня заявив, що підпише ухвалений парляментом закон про лазерні диски, а вимоги американців Л. Кучма назвав надмірними і такими, що становлять тиск на українську державу. Представники Посольства США в Києві зазначають, що керівництво США отримало текст ухваленого Верховною Радою закону лише 21 січня. Представники посольства США не виключають, що після вивчення українського закону санкції проти України буде скасовано.

УНІАН

Комусь вигідна неправда про Чорнобиль

Екзекутивний директор Фонду допомоги дітям Чорнобиля Олександер Кузьма відповідає на статтю, опубліковану в лондонській газеті „Обзервер" відносно висновків Комісії ООН про наслідки Чорнобиля. У статті стверджувалось, що небезпека аварії для здоров'я людей перебільшена, переселення сіл було зайвим, а серед потерпілих від Чорнобиля є багато самозванців. Фонд ДДЧ, який з 1989 року доставив в Україну понад 1,300 тон гуманітарної допомоги та медичного обладнання, спостерігає там жахливі наслідки катастрофи.

Цинічне приховування наслідків аварії на Чорнобильській атомній станції продовжується майже від перших днів після вибуху в квітні 1986 року. До осіб, які винні у засекреченні інформації про Чорнобиль, належать останній провідник Совєтського Союзу Михаїл Ґорбачов, спеціялісти Міжнародного Аґентства атомової енергії (МАҐАТЕ) та довгий ряд науковців, які засвідчили брак сумління у своєму наставленні до жертв ядерної катастрофи.

Нещодавно ООН знову вдалася до обманювання світової громадськости, опублікувавши новий звіт, який, всупереч правді, стверджує, що мало хто потерпів внаслідок катастрофи у Чорнобилі, за вийнятком кількох тисяч дітей, які захворіли на рака щитовидки, і групи (не більше, ніж 41 особа) робітників-пожежників, котрі брали участь у ліквідації аварії.

Цей звіт суперечить усім попереднім звітам міністерств охорони здоров'я України та Росії, які ще в 1992 році свідчили про смерть понад 50,000 робітників-ліквідаторів в період найвищої загрози від радіяції. Звіт ООН також суперечить секретним протоколам Політбюра ЦК КПСС, які були розсекречені журналісткою Алою Ярошинською і опубліковані в московській газеті „Известия". Ці протоколи ясно свідчать, що в тисяч громадян Совєтського Союзу виявилися симптоми гострої променевої недуги ще до того часу, коли уряд повідомив

(Закінчення на стор. 3)

Помер Зенон Снилик

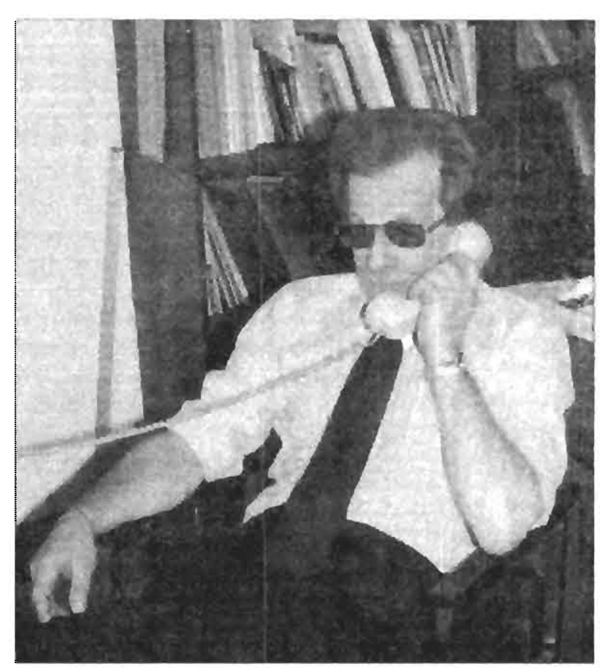
ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – 21 січня у ранніх годинах наспіла сумна вістка, що несподівано помер, на 69-му році життя, довголітній головний редактор „Свободи", а перед тим – „Українського Тижневика" Зенон Снилик.

До 1998 року – року відходу на заслужений відпочинок, його життя було тісно зв'язане із Українським Народним Союзом. Ще в 1962 році він став редактором англомовного „Українського Тижневика", а в 1980 році перебрав пост головного редактора „Свободи", тоді ще щоденника, і виконував цей важливий і відповідальний обов'язок 18 років.

Для усієї української спільноти на американському континенті Зенон Снилик був відомий не лише як провідний журналіст, але, в першу чергу, як знаменитий спортовець, що прославив українське ім'я на Олімпійських іграх в 1956, 1960 і 1964 роках як провідний член американської футбольної дружини. Він був також провідником цієї дружини на трьох пан-американських іграх та на світовому змаганні. В 1956-1964 роках брав участь у міжнародних футбольних змаганнях.

Як завзятий спортовець редактор З. Снилик прославився не тільки як мистець у футболі, але і як активний член тенісових дружин та довголітній провідник тенісових таборів української молоді на Союзівці, здобуваючи при цьому своєю грою в теніс численні трофеї – аж до сеньйорського віку. Його постійна активна участь у різних видах спорту не перешкоджала йому працювати на журналістичному полі. Після закінчення політичних і журналістичних наук в університетах Рочестеру та Чикаґо, він викладав політичні науки на університеті МкҐіл у 1959-60 роках. Він був співредактором другого тому англомовної Енциклопедії України, що появилася в 1971 році заходами Українського Народного Союзу.

Під проводом його, як головного редактора, „Свобода", ця найстарша українська газета в світі, святкувала своє століття, видавши з датою 15 вересня 1993 року ювілейне число,

Св. п. Зенон Снилик.

в якому на першому місці була вміщена стаття З. Снилика під заголовком „Такий був початок початків і далі – сто років"...

Відданий повною мірою журналістиці та спортові, він залишив, з огляду на пенсійний вік, провід газети „Свобода", вже коли вона стала тижневиком, але до кінця не залишав зацікавлення спортом і спортовим вихованням нашої молоді, стоячи ще в останньому 2001 році у проводі тенісового табору для молоді на Союзівці і провідником тенісових змагань.

Покійний залишив у смутку вірну дружину Яру і дочку Христю, велике коло спортових друзів та нечисленних вже друзів зі спільної праці у редакції „Свободи", які тепло згадують його як головного редактора.

Похоронні відправи відбулися 23 і 24 січня 2002 року, а тіло покійного поховане на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Закінчилась восьма сесія Верховної Ради

КИЇВ. – Останнє засідання Верховної Ради, що закрило восьму сесію, відбулося у п'ятницю, 18 січня. У заключному слові голова ВР Іван Плющ відзначив, що ця сесія була напруженою і складною, але її результати дають підстави говорити, що вона в цілому була продуктивною. На восьмій сесії розглянуто понад 450 питань, прийнято 170 законів, ратифіковано 55 міжнародних договорів і угод. Особливо І. Плющ підкреслив прийняття цивільного, господарського, сімейного, митного, земельного кодексів, що він назвав важливими для розвитку правової системи України. Наступна сесія ВР почнеться – після виборів 30 березня 2002 року. І. Плющ звернувся до представників уряду і депутатів з проханням приділити особливу увагу питанням, які буде необхідно розглянути на дев'ятій сесії Ради, побажав депутатам плідної співпраці в округах.

Відзначено 22 січня 1918 – 1919 років

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма 22 січня поклав квіти до пам'ятників Тарасові Шевченкові і першому президентові Української Народної Республіки М. Грушевському з нагоди Дня Соборности України. У церемонії взяли участь прем'єр-міністер України Анатолій Кінах, голова Верховної Ради Іван Плющ, члени Кабінету Міністрів і народні депутати.

Юлія Тимошенко має намір прорвати інформаційну бльокаду

ЛЬВІВ. – Про намір прорвати інформаційну бльокаду заявила 22 січня у Львові провідник опозиційного виборчого бльоку, колишній віце-прем'єр Юлія Тимошенко. Відвідуючи місто в День Соборности України, Ю. Тимошенко, серед іншого, повідомила, що відтепер газету „Вечірні вісті", яка підтримує її бльок, друкуватимуть у Львові. Відразу після дозволу суду вільно пересуватися реґіонами України, Ю. Тимошенко першим для візити обрала Львів. Це не випадково, оскільки, за підрахунками політологів, авторитет її бльоку на заході України є досить високим. Ю. Тимошенко вкотре поскаржилася на інформаційну бльокаду: „Мене вже досить давно бльокують. І більше того, газеті „Вечірні вісті", яка намагається говорити правду, яку ми підтримували, державна друкарня „Преса України" відмовила в друку". Майбутні вибори екс-віце-прем'єр -міністер оцінює як найпринциповіші за всю історію незалежної України, але застерігає від застосуванням владою адміністративного ресурсу як важеля впливу на виборців.

Верховний суд України керується нормами права

КИЇВ. – Голова Васильківської районної організації Українського Народного Руху Леонід Ковальчук вітає незалежність української судової системи від політичних течій. Л. Ковальчука було звинувачено у незаконному зберіганні зброї і звільнено минулого тижня з-під варти за підпискою про невиїзд. „Моє звільнення стало знаковою подією, яка засвідчила, що в Україні можна вирішувати політичні проблеми правовим шляхом, що Верховний суд України здатний виконувати свої функції і керуватися нормами права, а не тільки політичними замовленнями", – сказав він на пресконференції 22 січня у Києві.

С. Головатий обраний головою Комітету ПАРЕ

КИЇВ. – На засіданні Парляментської Асамблеї Ради Европи 21 січня у Страсбурґу народний депутат України Сергій Головатий був обраний головою Комітету з питань реґляменту ПАРЕ. Як повідомили у прес-центрі Української правничої фундації, цей комітет займається розглядом процедури діяльности Асамблеї та її комітетів, слідкує за додержанням реґляменту на практиці та його правильним тлумаченням. Комітет неодноразово залучався до перевірки діяльности комітетів ПАРЕ, зокрема стосовно загальної кількости комітетів, їх складу, призначення членів, права деяких комітетів утворювати підкомітети і тимчасові комісії, стосовно діяльности тимчасових комісій тощо. За його ініціятиви був створений Комітет з моніторінґу в 1997 році і Комітет з прав жінок та чоловіків у 1998 році.

Політичні партії України – за проведення чесних виборів

КИЇВ. – Ряд політичних партій 21 січня звернувся до европейської спільноти зі закликом посприяти проведенню в Україні чесних парляментських виборів та поверненню України на шлях демократичного розвитку. Спільну заяву підписали Комуністична та Соціялістична партії, Український Народний Рух, „Батьківщина", „Громада", „Реформи і порядок", партії „Собор" та „Солідарність". В документі критикується діяльність Центральної виборчої комісії, яка припустила призначення більше половини голів окружних виборчих комісій з числа представників пропрезидентських партій. Як сказано в заяві, це перший крок до зловживання адміністративним ресурсом на виборах. Слова голови ЦВК Михайла Рябця про те, що сорок представників партій, які підписали згадану заяву, відмовилися від своїх посад в окружних комітетах депутат від партії „Батьківщина" О. Білорус назвав лицемірними: „Реакція у Верховній Раді на це була одна – реґіт. Ще не встигала людина давати згоду, як її починали піддавати адміністративному тискові лише за те, що вона погодилася працювати в окружній виборчій комісії від опозиційних партій". У своїй заяві партії вимагають звіту М. Рябця у Верховній Раді та його відставки з посади голови ЦВК.

Мовні суперечки в українському уряді

КИЇВ. – 22 січня заступник голови Державного комітету з енерґозбереження Микола Поровський підтвердив, що перший віце-прем'єр українського уряду Олег Дубина попросив його залишити урядове засідання і написати заяву про відставку після того, як М. Поровський попросив віце-прем'єра вести засідання українською мовою. За словами М. Поровського, залишати уряд з власної ініціятиви він не збирається, а звільнити його може тільки Президент, який і призначав його на цю посаду. Очолювана М. Поровським Республіканська-християнська партія та низка інших правих партій звинувачують теперішню владу у Києві у недостатніх зусиллях у подоланні того, що вони називають наслідками тривалої русифікації України. Зараз у Верховній Раді розглядаються кілька законопроєктів про мову, праця над якими викликала запальні суперечки у Верховній Раді. Одна з найбільших в Україні Комуністична партія домагається підвищення статусу російської мови в Україні до офіційного.

Президент радить урядовцям піти у відпустку

КИЇВ. – Президент Леонід Кучма висловив думку, що ключові урядовці, які кандидують до Верховної Ради України, мали б на час кампанії піти у відпустку. У такий спосіб Л. Кучма відповів на повідомлення про те, що близько третини міністрів уряду, включно з прем'єром Анатолієм Кінахом, змагаються за депутатські мандати, обіймаючи водночас міністерські посади. Низка політичних діячів в Україні виступили зі заявами про те, що урядовцям у передвиборчій боротьбі буде складно або неможливо уникнути використання службового становища. У виборчому списку пропрезидентського бльоку „За єдину Україну" в депутати парляменту – окрім прем'єра – мають намір кандидувати віце-прем'єр Володимир Семиноженко, міністер транспорту Валерій Пустовойтенко, міністер аграрної політики Іван Кириленко. Але Леонід Кучма відхилив припущення про доцільність припинення праці Верховної Ради України на час виборчої кампанії.

Тарас Чорновіл критикує політичний вибір брата

КИЇВ. – Народний депутат Тарас Чорновіл 21 січня не схвалив рішення свого брата по- батькові Андрія Чорновола йти на парляментські вибори у складі бльоку Богдана Бойка „НРУ". Про вхід лікаря-інфекційника А. Чорновола до першої п'ятірки новоствореного „НРУ" було оголошено 20 січня. У двох інтерв'ю Т. Чорновіл заявив, що його старший брат ніколи раніше не цікавився політикою і не обговорював політичні проблеми з батьком Вячеславом Чорноволом. Про рішення свого брата, Т. Чорновіл, за його словами, дізнався зі засобів масової інформації. Т.Чорновіл висунув припущення, що до участи в боротьбі за депутатство А. Чорновола змусили матеріяльні міркування.Т. Чорновіл заявив, що метода залучення його брата робить політику „ще бруднішою". „Якісь генетичні чинники переводяться в ранґ політичних арґументів", – сказав він в інтерв'ю інтернет-газеті „Форум". А. Чорновіл, який на кілька років старший за 38-річного Тараса, в інтерв'ю агентству „Інтерфакс" заявив, що вступив до бльоку Богдана Бойка, оскільки „хоче підняти Рух на рівень, на якому той був за життя його батька". Т. Чорновіл є членом партії „Реформи і Порядок", що входить до складу бльоку Віктора Ющенка „Наша Україна".

Верховний комісар ОБСЕ Рольф Екус відвідав Україну

КИЇВ. – До столиці України з триденною візитою 21 січня прибув верховний комісар ОБСЕ у справах національних меншин Рольф Екус. Головна мета візити – дослідження комплексу проблем щодо інтеґрації кримських татар в українське суспільство. Розпаювання землі, компактне розселення для постійного проживання переселенців, житлозабезпечення, працевлаштування та національна освіта – такими є сьогодні головні проблеми кримських татар. Єдиним уреґульованим питанням фахівці вважають надання переселенцям українського громадянства. Однак найбільш загрозливим, за словами дослідника Інституту демократії ім. Пилипа Орлика Наталії Беліцер, є заблокування представництва кримських татар у місцевих органах влади: „Парляментська більшість відкинула ці пропозиції і в результаті зараз значно більше можливостей, що кримські татари матимуть представництво в парляменті України, ніж в парляменті Криму. Н. Беліцер каже, що створення виборчих округів в Криму не передбачає кримськотатарської більшости в жодному з них, і вважає, що наслідками упослідження електоральних прав цієї меншини можуть стати нові масові акції протесту, посилення конфронтації не лише з комуністичною владою Криму, а й з центральною владою України.

Суд змінив своє рішення

КИЇВ. В українській столиці 23 січня відбулося спільне засідання президій Верховного суду України та Ради суддів, участь у якому взяло найвище керівництво держави. Однією з тем зустрічі був розгляд кримінальної справи – загибелі директора телерадіокомпанії "ТОР" у Слов'янську Ігоря Александрова. Раніше апеляційний суд Донецької области відклав розгляд справи І. Александрова на вересень 2002 року, мотивуючи це своєю надзвичайною завантаженістю іншими справами та фінансовими проблемами. Після цілої низки протестів української та міжнародної громадськости суд змінив своє рішення і, як каже юрист Інституту масової інформації Марія Самбур, адвокат родини Александрова Богдан Ференц уже отримав виклик на судове засідання: „Ми вважаємо, що саме за заявою Б. Ференца і за протестом журналістів рішення все ж таки було переглянуто і призначено справу цю на 28 січня".

За матеріялами інформаційних аґентств

Зустріч представників УНСоюзу і УБСоюзу

СКРЕНТОН, Па. – 11 січня у приміщенні готелю „Редісон Лакавана" відбулася зустріч представників Українського Народного Союзу і Українського Братського Союзу, метою якої було започаткування переговорів про можливість і умови об'єднання цих двох братських організацій. На зустрічі були присутні: від УНСоюзу – предсідник Уляна Дячук, головний секретар Марта Лиско і касир Стефан Качарай, від УБСоюзу – голова Іван Олексин, головний секретар Христина Шабловська, фінансовий секретар-скарбник Одрій Томас, головний радний Ярослав Ґавур і редактор тижневика „Народна Воля" Микола Дупляк.

Присутні у дружній атмосфері переглянули умови попереднього домовлення з 1998 року, щоб встановити, які умови в теперішньому часі є можливі, щоб конвенції обох братських організацій, заплановані на травень і червень 2002 року, могли їх прийняти. З огляду на дуже обмежений час, який залишився для виконання всіх формальностей, обидві організації зобов'язалися якнайшвидше провести чергову зустріч.

На фото: учасники зустрічі (зліва): Стефан Качарай, Христина Шабловська, Уляна Дячук, Іван Олексин, Марта Лиско, Одрі Томас, Ярослав Ґавур.

Чи потрапить опозиція до Верховної Ради?

КИЇВ. – Жодні з відверто опозиційних партій чи передвиборних бльоків, окрім комуністів, не мають надійних можливостей потрапити до наступного парляменту. Як свідчать останні дослідження київського з 21 січня Центру політичної аналізи та конфліктології, опозиційні політичні сили ризикують не перестрибнути чотиривідсотковий бар'єр. П'ятірка прогнозованих переможців Центру конфліктології виглядає так: комуністи, „Наша Україна", СДПУ(о), „За єдину Україну", Партія зелених. Директор центру М. Погребинський включив до „зони ризику", бльок Ю. Тимошенко. У дослідженнях іншого соціологічного центру, підпорядкованого журналові „Політична думка", „тимошенківці" упевнено посіли 3-тє місце. М. Погребинський також скептично оцінив включення до виборчих списків окремих партій відомих громадських діячів. На його думку, поява в списку бльоку „Єдність" народних артистів Ніни Матвієнко та Богдана Ступки, а у списку бльоку „Народний рух" сина В. Чорновола Андрія не збільшить можливостей цих об'єднань на перемогу.

„Німецька хвиля"

Комусь вигідна...

(Закінчення зі стор. 1)

про підвищену радіяцію в квітні-травні 1986 року.

Цей найновіший звіт Комісії ООН, складений під провідництвом лікаря-психіятра д-ра Оксани Гарнець, знов пропонує дискредитовану „теорію", нібито найгірші наслідки Чорнобиля – чисто психолологічні, не пов'язані ні з якими фізичними проблемами. Це вигадка, бо як народи, які пережили сталінські репресії, дві світові війни, голодомор, ті народи, котрі впродовж історії відзначалися своїм надзвичайним стоїцизмом, раптом після Чорнобиля стали гістериками та гіпохондриками?

Тут слід підкреслити, що майже всі фонди, призначені на дослідження медичних наслідків атомової катастрофи в Чорнобилі, перебувають під контролею аґентств, котрі пропаґують розвиток ядерної індустрії – Департмент енерґетики США, МАҐАТЕ та ін. Таким „дослідникам" невигідно вглиблюватися в подробиці недуг, пов'язаних з Чорнобилем, тому вони відвертають свій зір від очевидних явищ, про які світ повинен знати.

Наприклад, у 1992 році, на слуханнях в американському Сенаті представник МАҐАТЕ Фред Метлер свідчив, що його аґентство не знайшло ніякого доказу щодо підвищеного рівня рака щитовидної залози серед дітей в Білорусі та в Україні. Д-р Зенон Матківський, голова Фонду допомоги дітям Чорнобиля, і д-р Володимир Вертелецький, видатний ґенетик з університету Південної Алабами, арґументовано спростували висновки Ф. Метлера.

Сенатор Джозеф Ліберман пильно допитував д-ра Метлера, чи його колеги не могли не взяти до уваги великої кількости дітей, які захворіли на рака щитовидки, і просив його пояснити контраст між його висновками і свідченнями д-ра Матківського та інших очевидців. Виявилося, що команда Метлера ніколи не заглядала до інститутів ендокринології та до лікарень, де було б найбільш раціонально шукати онкологічно хворих дітей.

Через місяць після цих слухань в Сенаті, МАҐАТЕ було остаточно дискридитовано, коли група епідеміологів Білорусі (д-р Казаков та інші) довела, що рак щитовидної залози появляється серед дітей в заражених зонах у 80 разів частіше, ніж у нормальних умовах. Ці дослідження були підтверджені Світовою Організацією охорони здоров'я та опубліковані в престижному науковому журналі „Природа" („Nature") у Великій Британії.

Кілька років пізніше д-р Брюс Вахґольц, один із найповажніших дослідників при Департменті енерґетики у Вашінґтоні, зізнався перед Сенатом, що він навмисно засекречував випадки рака щитовидки серед американців, які були заражені радіяцією після повітряних вибухів атомових бомб в Неваді.

Вже коли стало неможливо заперечити астрономічне збільшення випадків рака щитовидки серед дітей і дорослих, оборонці ядерної індустрії взялися за нову стратеґію. Якщо повірити їхній лоґіці, то крім рака щитовидки Чорнобиль не мав тяжких наслідків. Ні вроджених вад, ні левкемії, ні інших формів рака, ні ускладнень під час вагітности та родів – ніяких порушень людського здоров'я, які – це вже давно доведено – пов'язані навіть з малими дозами радіяціями. Тим часом Чорнобиль викинув з себе колосальну кількість – понад 50 мільйонів кюрі (за висновками д-ра Олександра Січа – понад 165 мільйонів кюрі).

Сьогодні дослідження ускладнюються тією обставиною, що жертви Чорнобиля розкинені по величезній території, а понад 11,000 хворих дітей привезено в Кубу, де вони лікуються від левкемії та інших недуг без нагляду світових наукових органів.

І все ж нові й нові сумні факти про Чорнобиль виходять наверх. Журналісти і фотографи реєструють дітей, які приходять на світ з вродженими вадами і злоякісними пухлинами. Даремно вірний захисник теорії радіофобії українського народу д-р Гарнець намагається впевнити, нібито страшні вроджені вади серед новонароджених дітей в Україні та Білорусі – це нормальні явища, які трапляються і в чистих від радіяції зонах.

Ще в 1994 році група японських науковців під провідництвом д-ра Юкіо Сато з університету Гірошіми дослідила понад 30,000 новонароджених дітей в Білорусі і довела, що серед них в два рази більше випадків смерти та вроджених вад, які пов'язані з радіяцією (не лише синдром Довнса, але додаткові пальці на ногах і руках, брак важливих органів, спотворення обличчя та інше). В Луцьку д-р Вертелецький разом з науковцями Волинського обласного територіяльного педіятричного об'єднання слідкує за кожною новонародженою дитиною в Рівненській та Волинських областях і теж констатує нерідкі випадки вроджених вад.

Д-р Гарнець та Комісія ООН вважають, що не треба було евакуювати мешканців з Чорнобильської зони: мовляв, було б раціональніше не травмувати їх переселенням. Комісія намагається применшити ролю організацій, які надають медичну допомогу жертвам Чорнобиля і публікують знімки дітей, котрі мучаться через вроджені аномалії.

Від імені усіх моїх скривджених однодумців в гуманітарному русі запевняю пані Гарнець та її коло, що так довго, як міжнародні дослідні аґентства, включно з ООН, не візьмуться за об'єктивне вивчення наслідків Чорнобиля, ми будемо продовжувати свою допомогову працю і оприлюднювати ті факти, які наші противники воліли б затаїти.

Ми також будемо робити все, що в нашій силі, щоб врятувати дітей, яких життя загрожене не тільки радіяцією, але іншими екологічними лихами.

Найбільше нелеґалів у Португалії – українці

ЛІСБОНА, Португалія. – У пошуках праці до Португалії прибули багато тисяч східньоевропейців. За повідомленням з Лісбона 22 січня, за минулий рік влада Португалії зареєструвала біля 130 тисяч нелеґальних імігрантів у межах боротьби проти чорного ринку робочої сили. Більшість нелеґалів працює у будівництві. Представник португальського уряду Інасіо Мота да Сільва повідомив, що відколи влада запровадила великі кари за нелеґалів, прохання про реєстрацію надійшло від майже 18 тисяч дрібних будівельних компаній. Протягом спеціяльного періоду на оформлення документів, який тривав 12 місяців і почався в січні минулого року, представники португальської влади оформили працевлаштування понад 46 тисячам громадян України, які склали найбільший відсоток чужоземців, що працюють у Португалії. Нелеґальним працівникам, які можуть пре-д'явити контракт на працевлаштування і свідоцтво їхніх внесків до системи соціяльного страхування, надається дозвіл на рік перебування в Португалії. Цей дозвіл можна кожного року поновити на термін до 5 років.

Радіо „Свобода"

АМЕРИКА І СВІТ

Російська армія в Чечні перетворилася на бандитське військо

МОСКВА. – Російські солдати в Чечні продовжують масово знищувати мирне населення, заявили 22 січня у столиці Росії члени правозахисної організації „Меморіял“. Правозахисники готові документально довести такі звинувачення на адресу військових. Ось як зображує епізод лише однієї „зачистки“ в Чечні представниця „Меморіялу“ в Ґрозному Наталя Естемірова: „Забирали все, навіть продукти. Тимурові Ісмаїлову заливали до горла солярку і робили ін'єкції соляркою. Через кілька днів Тимур помер“. За словами правозахисниці, літнім людям у Чечні почали виплачувати пенсії, але військові влаштовують справжнє полювання з метою відібрати їхні гроші. Хто не віддасть добровільно, може втратити власне життя, пояснює Н. Естемірова. Російська армія в Чечні остаточно перетворилася на бандитське військо, свідчить правозахисниця. Якщо так звана „антитерористична операція“ в Чечні переслідувала мету наведення законности й порядку в республіці, то вона успішно провалена, зробив висновок керівник „Меморіалу“ О. Орлов.

Відкинуто звинувачення у жорстокості щодо полонених

ВАШІНҐТОН. – Міністер оборони США Доналд Рамсфелд 21 січня рішуче відкинув звинувачення у тому, нібито полонених афганських талібів і терористів утримують на американській військово-морській базі Ґвантанамо на Кубі у тяжких умовах. 20 січня міністер закордонних справ Великобританії Джек Стро висловив стурбованість з приводу надто суворого поводження з ув'язненими. Як доказ Д. Стро назвав надруковані у західній пресі фотографії талібів з табору Ґвантанамо у наручниках. За повідомленням інформаційних аґенств, серед полонених – щонайменше двоє громадян Британії. Як стверджує Д. Рамсфелд, поводження з групою найнепримиренніших терористів, які утримуються в таборі, є гуманним і у повній відповідності з нормами міжнародного права. Цю заяву американський міністер зробив вдруге ще 23 січня – у відповідь на сувору критику з боку американських правозахисних організацій, комісії ООН з прав людини, Міжнародного комітету Червоного Хреста і Европейського союзу стосовно порушень прав полонених талібів та членів терористичної мережі „Аль-Кайда“.

Вашінґтон тисне на Арафата

ВАШІНҐТОН. – Сполучені Штати поновили тиск на палестинського керівника Ясира Арафата, аби той стримав напади бойовиків після того, як один з палестинців 23 січня зчинив стрілянину в західньому Єрусалимі, поранивши понад 20 осіб. Речник Державного департаменту Річард Баучер заявив, що виправдання таким нападам бути не може, і закликав Я. Арафата до ефективних дій. За останній тиждень американський уряд вже вдруге спонукує Я. Арафата до дій. Тиждень раніше шестеро ізраїльтян вбито під час весілля палестинським бойовиком. Ізраїль на ті події відповідає постійним тиском на палестинців, зокрема на Я. Арафата.Тим часом один з палестинських провідників, Ахмед Абдель Рахман, звинуватив ізраїльського прем'єр-міністра Аріеля Шарона в тому, що він підштовхує палестинців „до відповіді на,постійну агресію“. А радикали з Гамасу заявили, що після вбивства чотирьох його бійців у Наблусі вестимуть проти ізраїльських цілей повномаштабну війну.

Терористична акція проти американців в Індії

НЬЮ-ДЕЛІ, Індія. – Влада Індії звинуватила пакистанські спецслужби у причетності до терористичної акції 22 січня в індійському місті Калькута, в результаті якої 5 осіб загинуло і близько 20 отримали поранення. Група озброєних людей на мотоциклях обстріляла будинок американського культурного центру у Калькуті. Як повідомили представники посольства США в Нью-Делі, ніхто з американських громадян не постраждав. Відповідальність за напад взяло на себе радикальне мусульманське угрупування. Міністер внутрішніх справ Індії Адвані заявив, що індійська поліція володіє інформацією про зв'язки бойовиків із цього угруповання з пакистанськими спецслужбами. Деталі і назву терористичної організації він назвати відмовився. Після цієї терористичної акції посилено охорону американських установ в Індії.

Конференція донорів – на відбудову Афганістану

ТОКІО. – Учасники міжнародної донорської конференції в Токіо 21 січня пообіцяли виділити на відбудову Афганістану понад три більйони долярів. Найбільші пропозиції допомоги надійшли від Европейського Союзу, Японії та Сполучених Штатів. Секретар американського Державного департаменту Колін Павел заявив, що Президент Джордж Буш заявив про тверді наміри офіційного Вашінгтону не покидати народ Афганістану напризволяще. Більшість зібраних досі коштів буде витрачено на проєкти, що мають на меті швидко покращити економічну та політичну ситуацію в Афганістані, зокрема розмінування сільськогосподарських угідь і навчання афганських сил поліції. За оцінками Світового банку, повна відбудова Афганістану коштуватиме до 15 більйонів долярів упродовж 10 років.

Землетрус і виверження вулкану в Ґомі

БРАЗИВІЛ, Конго. – Потужний вибух на бензиновій станції сколихнув центр міста Ґоми в Конго, яке було майже повністю зруйноване виверженням вулкану 17 січня. Вибух стався, коли від вулканічної ляви загорілося пальне. Станція вибухнула величезним клубом вогню саме в той час, як місцеві мешканці відпомповували з цистерн пальне. За словами місцевих офіційних представників, кількість загиблих становить понад три десятки осіб. Попри потужні підземні поштовхи і те, що з кратера вулкану і далі виливаються потоки ляви, багато тисяч біженців почали повертатися до міста. Представники ООН в Конго намагаються знеохотити людей повертатися до міста. Співробітники допомогових агентств радять потерпілим залишатися в таборах для біженців у Руанді, куди надходить гуманітарна допомога. Вони вважають, що ситуація в Ґомі залишається небезпечною, особливо за відсутности питної води, електроенергії і харчів.

Вручено нагороди „Золотого ґльобусу“

БЕВЕРЛІ ГІЛС. – Тут у неділю, 20 січня, відбулася 59 церемонія вручення нагород від Спілки чужоземних кореспондентів у Голівуді найкращим фільмам минулого року. Чотири „Золоті ґльобуси“ отримав фільм „ Чудовий розум“ („A Beautiful mind“), на другому місці – музичний фільм „Мулін Руж“. Найкращою акторкою визнано Ніколь Кідман. Монументальна екранізація за романом Толкіна „Володар кілець“ жодної нагороди не отримала. Присудження „Золотих ґльобусів“ вважається показником для вручення „Оскарів“, яке відбудеться наприкінці березня.

В Україні працюватиме спеціяльна передвиборча місія Ради Европи

ПАРИЖ. – 16 січня закінчилося засідання Моніторингового комітету Парляментської асамблеї Ради Европи, на якому обговорювалася політична ситуація та стан свободи слова в Україні. Рада Европи відряджає до України спеціяльну передвиборчу місію, що є юридичним прецедентом для цієї міжнародної організації. Вперше Рада Европи вирішила не констатувати недоліки безпосередньо під час виборів, а відрядити доповідачів за місяць до цієї події. Така місія відбудеться з 28 лютого до 3 березня. Зацікавленість европейських інституцій у проведені моніторингу за виборчим процесом в Україні свідчить про активні процеси демократизації українського суспільства, що є добрим знаком.

За матеріялами ЗМІ

Розпад триває...

Весь світ дивився як 25 грудня 1991 року, увечорі, було спущено державний прапор СССР над московським Кремлем: СССР перестав існувати. Проте ця подія не викликала великого розголосу, тому що мала формальний характер. СССР перестав існувати задовго до спущення прапора і зняття президентської таблички з дверей кабінету першого і останнього Президента СССР Михайла Горбачова.

Розпад СССР готували в Росії три течії – горбачовська, єльцинська і янаєвська. Кожна з них переслідувала суто матеріяльні інтереси, змагаючись лише за першість в успадкуванні багатств, які можна було захопити без жодних коштів і зусиль. А багатства були величезними – СССР був заможною державою, ресурсів якої вистачало і на потужні озброєння, і диверсійну роботу на усіх континентах світу. Але у великій державі виникла бюрократична криза: виросли кадри, яким було тісно за кремлівським столом. Раніше ця проблема вирішувалась шляхом репресій: бюрократичні структури посилювали взаємну боротьбу, підтримувані Сталіним нові і сильніші винищували попередників.

За правління Брежнєва репресії були обмежені тільки переслідуванням дисидентів, і бюрократів стало забагато. Горбачов спробував відсіяти старих, які нібито не сприйняли „перебудову“, але цим породив третю, янаївську течію претендентів на владу.

В СССР розрослася корупція: будь-яке рішення можна було купити. Збагачені чиновники вищих верств влади збагнули, що настав час „прихватизації“ державного майна. Виникли угрупування, які досягали монопольного володіння тими чи іншими галузями господарства. Гравці добре розуміли, що горбачовська „перебудова“ була марною вигадкою: на прогнилу, корумповану державу чекав розпад. І цей розпад був вигідний гравцям, тому що зі зникненням старої держави зникла б і її правова база, а у новій державі командували б нові, щойно збагачені люди. Старі бюрократи з янаївської течії спробували використати популярність Єльцина у народі, поставити його президентом СССР і вершити своє. Але єльцинська течія прагнула до повновладности „нового царя Бориса“. Водночас прихильники Єльцина мріяли про виключення провідників союзних республік з кола тих, хто ділитиме майно СССР. Їм, мовляв, вистачить і свого. Наслідком цієї тактики стали Біловезські угоди. Горбачов спробував врятувати свої позиції підписанням союзного договору, але серпень 1991 року змарнував його зусилля. Тим часом в СССР почали повертатися комерційні діячі з останньої еміграційної хвилі, які чекали нагоди ввійти у владні структури. Таку нагоду їм дав серпневий заколот.

Після розпаду СССР в Росії та колишніх республіках виникли клани, які володіють конкретними багатствами: енергоресурсами, банками, корисними копалинами, окремими галузями виробництва. Не є винятком і Україна, якій події 1991 року „подарували“ незалежність. Дещо спантеличені московськими темпами боротьби за владу і майно, менш досвідчені у боротьбі українські олігархи не відразу вийшли на височінь і спершу ненадовго віддали владу тактичному прихильникові національної незалежности Л. Кравчуку. Справді національні діячі на площині боротьби за владу були заслабкі. Тепер новозбагачені олігархи оговталися і почали активну діяльність. Вони купують засоби масової інформації, голоси виборців, ділять між собою сфери впливу. Народні маси покищо не дуже розуміються на цій грі і жахаються такому вияву незнаної раніше „демократії“. Від розпаду СССР минуло 10 років, розпад СССР триває...

Л.Х.

Комсомольці, вперед!

Колись Іван Багряний пророкував, що будівниками незалежної України стануть комсомольці. Очевидно, він мав на увазі всю молодь тодішньої Радянської України, ті мільйони юнаків і дівчат, які хотіли одержати вищу освіту і працювати в ділянках професій, до яких тяжіла їхня душа, – в науці, техніці, мистецтві, суспільствознавстві, а за це мусили заплатити членством у „ленінській спілці комуністичної молоді". Останнє комсомольське покоління у роки незалежности вже вступило у зрілий вік і приходять до влади. Ось їх і має на увазі наш київський кореспондент Ростислав Хомяк, розмірковуючи про рух сьогоднішнього українського суспільства до нових парляментарних виборів.

КИЇВ — В Україні до влади нарешті приходять „комсомольці". Результати виборів до Верховної Ради 31 березня повинні підтвердити це: на верхах керівництва країни вони замінять лави комуністів.

Правда, вже й тепер комсомольців, й то без лапок, не бракує на чільних місцях в Україні. Але дванадцять років тому, за суверенітет Української РСР голосували члени Комуністичної партії України і недавні політв'язні, які у 1990 році виграли мандати до Верховної Ради УРСР. Десять з гаком років тому вони й проголосували за створення просто України (без додаткових літер чи пояснювальних слів типу "республіка").

Такі історичні постаті, як тодішні члени Компартії Леонід Кравчук, Іван Плющ, Дмитро Павличко, Іван Драч, Володимир Яворівський, та політв'язні Михайло Горинь, Левко Лук'яненко, Степан Хмара, Юрій Бадзьо, В'ячеслав Чорновіл, – відійшли, або відходять у легкосину даль. Це „передвоєнні" люди, яких дати народження припадають на 20-ті і 30-ті роки минулого століття; це люди пенсійного віку. Потенціяльно у них все ще є неабиякий електорат – коли брати до уваги, що четвертина населення України, як і вони, пенсійного віку. Але політична система України не вкладається легко у традиційні форми. Україна – молода держава, дванадцятирічна дитина у добі ґльобалізму, на якому „передвоєнні" люди здебільшого просто не розуміються або розуміються з великими труднощами.

Зате колишні комсомольці і люди, які не встигли стати комсомольцями, виринають на поверхню управління – державного і корпоративного. Такі як:

Олександр Зінченко, колишній секретар Центрального Комітету комсомолу України з пропаганди й агітації, координатор всесоюзного комсомолу, який нині відає справами засобів масової інформації у Верховній Раді, і це не перешкоджає йому бути засновником і мотором одної з українських телемереж – Інтер. Конфлікт інтересів? Яких? Мережа Зінченка в Україні популярна, покриває понад 80 відсотків території країни, а те, що всупереч законодавству вона веде поrрами переважно російською мовою, досі не загрожувало їй втратити ліцензію. Крім того, мережа почала поліпшувати свою техніку, щоб її програми йшли українською мовою паралельно з російською, а глядачі, з відповідними пристроями до своїх телевізорів, могтимуть вибирати мову програм. А як з законодавством? Про це не раз нагадував Іван Драч як голова Державного комітету інформаційної політики, і до своїх заслуг на цій посаді він зараховує те, що Зінченко, „одержуючи ліцензію на право мовлення, змушений був брати на себе зобов'язання поступово українізовувати свій канал". (Це з його інтерв'ю після того як Президент Леонід Кучма запропонував Верховній Раді зняти І. Драча з цієї посади.)

Тим часом О. Зінченко активно працює у передвиборній кампанії своєї Соціял-демократичної партії України (об'єднаної), або СДПУ(о), до воза якого прив'язалась одна з чільних постатей перехідного періоду від УРСР до України – Леонід Кравчук, колишній лідер Компартії України і перший президент незалежної України. В ієрархії СДПУ(о) колишній комсомолець Зінченко стоїть вище колишнього комуніста Кравчука.

Сергій Тигипко ліз по комсомольській драбині, аж добився до посади першого секретаря Дніпропетровського обласного комітету комсомолу. Потім став банкиром, а наприкінці 1990-их років подався в політику самостійної України: працював в адміністрації Президента, в уряді, у 2000 році пішов в депутати, згодом очолив партію „Трудова Україна". Він свого роду український „новий лейборист" як, скажімо, британський Тоні Блейр. Добре презентується як сучасна людина – як на сході, так і на заході. Він, як і його колишній комсомольський колега Зінченко, збирається бути в новому парляменті, але в іншій фракції. Його партія є у блоці „За єдину Україну" (або ЗаЄдУ – що породжує різного роду анекдоти, пов'язані з державним коритом).

Анатолій Матвієнко – колись перший секретар ЦК комсомолу України, а нині голова партії „Собор" і один з послідовних критиків Президента Леоніда Кучми. Між першим і другим туром президентських виборів 1999 року А. Матвієнко закликав виборців викреслювати на бюлетенях імена кандидата Л. Кучми і кандидата від Компартії Петра Симоненка. Коли у 2000 році створилося об'єднання „Україна без Кучми", Матвієнко був у його проводі. На з'їзді своєї партії в лютому 2001 року він остерігав: „Сьогодні режим Кучми готовий віддати Україну під протекторат Росії в обмін за політичну підтримку".

Хто знав про **Юлію Тимошенко,** коли Верховна Рада УРСР розглядала питання державного суверенітету? Тоді вона працювала 30-річним економістом-кібернетиком на Дніпропетровському машинобудівельному підприємстві ім. Леніна. Про торгівлю енерґоносіями ще й мови не було. Комсомолкою – за віком – мусила бути, але не обласного чи республіканського рівня. Нині вона політичний лідер світового масштабу, яка до виборів створила бльок Юлії Тимошенко, (або БЮТИ, що має звучати як англійське слово „beauty"), а гравцями в цій команді є такі постаті з того часу, як Левко Лук'яненко і Степан Хмара. Анатолій Матвієнко є заступником Ю. Тимошенко у проводі бльоку.

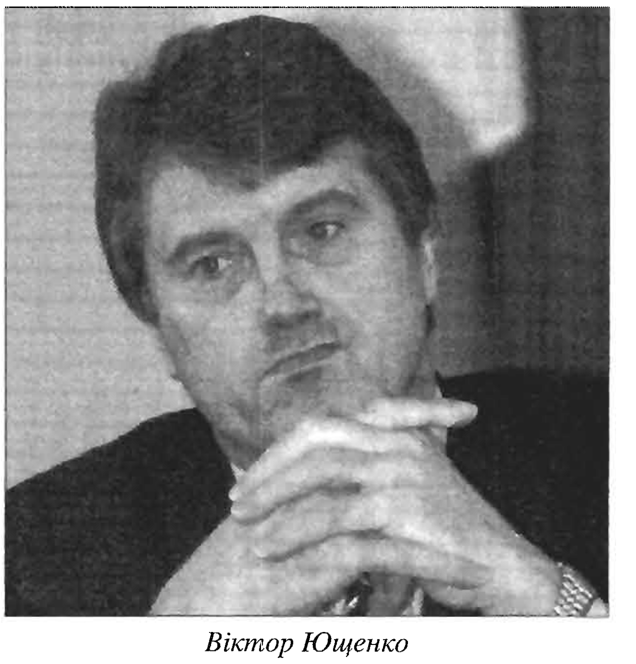
Віктор Медведчук, голова СДПУ(о), який вміє прийняти позу самопевного, успішного бізнесмена і політика. Медведчук не був на олімпі комсомолу, зате дійшов до всесоюзних вершин як член правління Спілки адвокатів СРСР. У Верховній Раді йому приписують стратегію „оксамитної революції" після президентських виборів 1999 року, яка зняла з керівництва Верховної Ради старого (і нового) комуніста Олександра Ткаченка, поновила на посаді спікера Івана Плюща, а поруч з ним примостила двох молодших віце-спікерів – того ж В. Медведчука і Степана Гавриша.

У квітні 2001 року В. Медведчук зібрав коаліцію олігархів і лівих, яка зняла з посади прем'єр-міністра Віктора Ющенка і того ж року допоміг пропхати через парлямент земельний кодекс. Він же домагався прийняття в парменті закону про надання російській мові статусу офіційної. Але наприкіці 2001 року В. Медведчук зазнав поразки: втратив посаду віце-спікера Верховної Ради, що вважається вдалим ходом „нерішучого" Ющенка, лідера бльоку „Наша Україна". Це не загнало Медведчука в депресію, принаймні ззовні. У своїх виступах він, як і раніше, підносить бороду вгору і запевняє слухачів про перемогу УСДПУ(о) у виборах, й то без бльокування з іншими партіями. Те, що чимало засобів масової інформації контролює саме ця партія, і що серед її членів є багато керівників успішних корпорацій, не зашкодить їй.

(Закінчення на стор. 21)

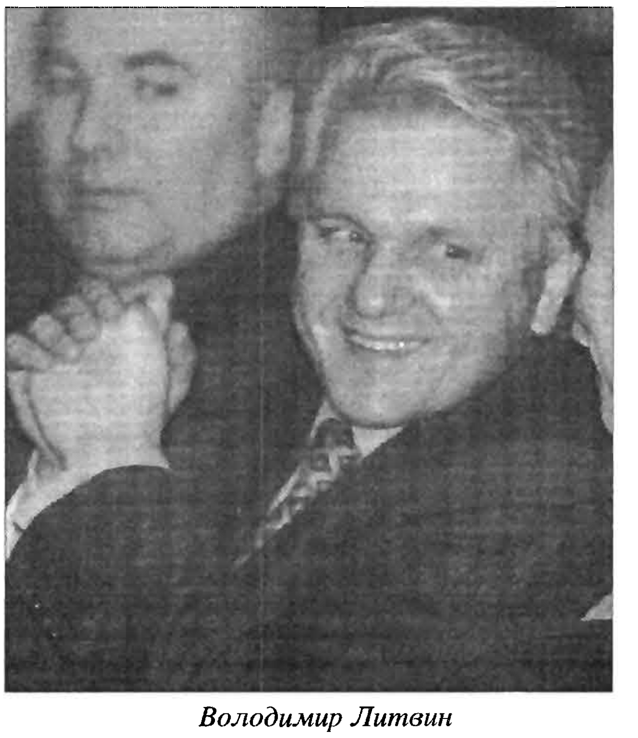
Юлія Тимошенко

Віктор Ющенко

Сергій Тигипко

Володимир Литвин

Нова морська доктрина Росії: без Чорного моря?

Останнім часом світова преса вмістила ряд публікацій з приводу нової доктрини морської оборони Росії. У січні нинішнього року Росія розпочала ліквідацію своїх баз у В'єтнамі і на Кубі, готується згорнути базу в Камбоджі. Одночаснов кінці грудня Росія радикально змінила концепцію розвитку своєї військово-морської фльоти: замість важких бойових кораблів Росія відтепер будуватиме швидкісні, багатоцільові корвети. Дехто з міжнародних оглядачів схильний вбачати у ліквідації військових баз уклін в бік США після нападу терористів у вересні 2001 року. Але швидше мають рацію ті, хто вважає, що Росія спритно скористалася ситуацією, щоб непомітно для світу провести модернізацію усього свого війська. Нова військова стратегія Росії передбачає відмову від обов'язкової військової служби, замість чого впроваджуються мобільні і боєздатні підрозділи добре вишколених командосів. На морі закордонні військові бази просто стали зайвими. Замість них Росія збільшить спеціялізований, „кібернетичний" потенціял на Північному, Балтійському і Японському морях.

В грудні 2001 року було спущено на воду останній великий корабель „Гепард" проєкту 971. Тепер починається будівництво кораблів проєкту 20380, першим з яких буде „Стерегущий". Його озброєння є таємницею, проте фахівці стверджують, що він матиме 100-міліметрову гармату, два стартових пристрої протикорабельних ракет „Уран", протиповітряний комплекс „Каштан", торпедні апарати, дві 30-міліметрові гармати АК-630, вертоліт Ка-27, озброєний ракетами, які наводитимуться з корабля. Корабель буде майже недосяжним для радіолокаторів. Важливою його перевагою стане здатність входити до мілководних портів, зокрема до Балтійська біля Калінінграду – єдиного незамерзаючого порту Росії на Балтиці.

Важливою рисою нових кораблів стане оснащення їх перевіреними досвідом і ощадними дизельними двигунами. Значно зменшиться чисельність залоги, яка не перевищуватиме сто осіб. Уся флотська система матиме управління з мобільного центру, який можна буде розміщувати як на кораблях, так і на літаках.

Перші десять кораблів нової серії стануть до служби на Балтійському і Північному морях, потім – на Каспійському, яке набирає стратегічного значення. Прикметно, що Чорне море не згадується в оглядах спеціялістів. Чи ж Росія поставила хрест на фльоті, зачиненій за вузькими протоками в сусідній державі?

Новий президент Росії В. Путін, починаючи військову реформу, яка охоплює також армію (у війську невдовзі служитимуть тільки професіоналісти), переслідує й економічні цілі. Так, новими кораблями вже зацікавились понад 10 держав, зокрема Іран, міністер оборони якого віце-адмірал Алі Шахмані у жовтні 2001 року оглянув будовані корвети.

Як поставиться світова громадськість до зростання військової сили Росія покаже найближчий час.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 10 ЛЮТОГО 2002 р.

Парма, Огайо. Річні загальні збори 364 Відділу УНСоюзу відбудуться о год. 1-ій по пол. в „Ukrainian American Youth Center",7425 West Pleasant Valley Road, Parma OH. Просимо всіх членів прибути на збори.

Володимир Владика, фінансовий секретар

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор —Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про людину, що замінила м'яч на перо

Скільки то вже разів доводилося у цій рубриці, що пише і „про це, і про те", згадувати людей, що прискореною ходою залишають цей і переносяться в той „інший", може, і таки напевно, кращий світ? Але, здається, ніколи не було це так важко, як сьогодні, коли на чергу прийшов такий близький друг „по перу", а водночас і довголітній провідник нашої редакційної родини – Зенон Снилик.

Важко повірити сьогодні, що цей палкий спортовець, футболіст і тенісист, для якого спорт і спортова заправа були завжди на першому місці, відійшов з того світу за одним помахом смертної коси, от так зненацька, залишаючи усіх нас, заскочених і прибитих такою сумною несподіванкою.

Майже повних п'ятнадцять років дружньої співпраці у редакції „Свободи", яка зв'язала нас одним бажанням – успіху та добра для цього нашого найстаршого щоденника в США – залишили у мене незатертий слід спільних переживань і споминів, що сьогодні проходять, немов прискорена стрічка фільму, що його стараємося пустити на закінчення ретроспективного перегляду.

Пригадується, скільки нам довелося спільно пережити радісних та сумних подій нашого громадського і політичного життя. Пригадуються усі ті постаті, що перейшли крізь ясні та прозорі кімнати нашої редакції на Монтґомері, ч. 30, та які можна було спостерігати крізь шибку у кімнаті головного редактора – Зенона Снилика. Скільки їх пройшло у ті наші роки праці, такі цікаві, бурхливі, веселі, трагічні, яких віддзеркалення знаходили відтак читачі на сторінках щоденника „Свобода".

У тій кімнаті головного редактора, яку я завжди спостерігала від свого віддаленого столика, пересівалися усі останні новини, добрі – від злих, справжні – від сплітоК, і все це – в тихий, спокійний спосіб, який був так притаманний головному редакторові, і ... затятому спортовцеві? Бо за усі довгі роки співпраці я так і не з'ясувала для себе, що було ближче серцю нашого „головнокомандуючого" – спорт чи газета?

Тому своєму першому і, либонь, найважливішому зацікавленні – футболові та тенісові Зенко віддавався повною мірою, як тільки мав до цього нагоду та час. Увесь свій вільний час від праці в редакції він посвячував спортові, якому віддавав більшість енергії, зацікавлень і любови. Треба було бачити як оживав він, розповідаючи про славні футбольні матчі, у яких він, українець, вів перед у репрезентації Америки, треба було слухати його розповідей чи оглянути усі ті трофеї, що він їх зібрав на важкому шляху спортової кар'єри, яку вів так довго, як на це дозволили вік і фізичні спроможності. Але і до кінця праці на посту головного редактора „Свободи" кожні літні вакації він перебував на тенісових кортах „Союзівки" – як грач, як учитель у спортових школах молоді, як суддя змагань і їхній гарячий уболівальник. Його виспортована сильветка із бистрими рухами була нам усім так добре знайома, як і чорні окуляри, за якими ховався гострий зір швидкодумного і дотепного редактора, який завжди знав, що можна, а що не треба писати, і як впливати на зміст та форму кожної статті, кожного допису, кожного інтерв'ю, що мали заповнити сторінки „Свободи".

Без крику, без непотрібних хвилювань він провадив довгими роками наш редакційний малий колектив, як колись футбольну дружину – він був її капітаном! – незалежно від того, що ця дружина мала виконати, він – відповідальний за вислід „матчу".

Сьогодні немов проходжу у думках усі ті роки спільної праці, усі хвилюючі переживання, що доля присудила нам зустрічати на нашій спільній редакторській праці у роки народження української держави, її ясні та темні хвилини, усі зустрічі із провідними постаттями „нової" України та їхніми проблемами. Ми раділи разом з ними, ми плакали через їхні страждання і ми писали, писали, писали, щоб усе це навіки затримати на сторінках газетного паперу.

Чи справді довголітній „капітан" нашої давньої дружини вже не буде хоча б із віддалі реєструвати близьких виборів чи політичних змін у своїй батьківщині? Чи справді він не буде вже „пришпилений" до телевізора, переживаючи так уже близькі зимові Олімпійські ігри?

Наш вічний спортовець програв передчасно свій останній матч. А може... А може, не програв, а виграв?

О-КА

Працівники редакції тижневика „Свобода"
та адміністрації видавництва УНСоюзу
глибоко сумують з приводу передчасної смерти
колишнього багаторічного головного редактора „Свободи",
нашого колеги

св. п. **Зенона Снилика,**

що сталася 21 січня 2002 року,
і висловлюють глибокі співчуття
родині і близьким Покійного.
Вічна йому пам'ять!

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

М. Гояну виповнилося 80 років

Михайло Гоян під час вручення премії імені Євгена Чикаленка. Поруч – Степан Горлач, письменник з Канади.

Нещодавно виповнилося 80 років славному українцеві, патріотові, людині зі щедрою душею і добрим серцем Михайлові Гояну. Склалося так, що цей чоловік своє життя прожив далеко за межами України, і сьогодні він, громадянин Англії, мешкає у далекій Австралії, але щороку приїздить до України, знає всі проблеми і складності, які ми переживаємо сьогодні.

А ще він – щедрий меценат. Родинна фундація Михайла та Марії Гоянів має бібліотечний проєкт „Українська книжка – українським дітям", згідно з яким він закуповує найкращі українські книжки і дарує їх дітям. Десятки шкільних бібліотек України поповнилися книжками, які Михайло Гоян сам і привозить. За свою багаторічну благодійну діяльність він був нагороджений премією імені Дмитра Нитченка та премією імені Євгена Чикаленка. Кілька останніх років Михайло Гоян активно співпрацює з Лігою українських меценатів: брав участь у проведенні першого Міжнародного дитячого конкурсу знавців української мови – закупив для переможців книжки, а цього року вже для другого конкурсу, який тепер носить ім'я свого засновника і мецената Петра Яцика, заснував премію Михайла та Марії Гоянів. 22 травня 2002 року на урочистостях вшанування переможців конкурсу він сам її і вручатиме.

Світлана Короненко,
Київ

Послухати, як в листі шарудить їжак

Я народився у Бориславі, куди мої батьки повернулися з Донбасу, до якого були насильно переселені з Лемківщини під час акції „Вісла". В Америці живемо з 1989 року.

Давня моя мрія – полетіти з дружиною і двома меншими дітьми в Україну – збулася 1 липня 2001 року. Коли приїхали на летовище в Нью-Йорку, то довідалися, що наш рейс затримується на невизначений час. Ми вилетіли вночі, 2 липня. Коли прилетіли до Варшави, то літак до Львова вже не тільки відлетів, а й повернувся до Варшави. У Варшаві нас відправили до Німеччини, щоб з Франкфурту-на-Майні летіти до Львова.

І ось ми вже на борту українського літака, де командиром був Ігор Костюченко, а старшою бортпровідницею – дуже мила, приємна Ірина Алексеєнко. Інші члени команди — Вячеслав Ляшко, Вероніка Зайцева, Ольга Спис, Олександер Лолатинський. Мені було приємно, що це наші люди, мої земляки, які говорять українською мовою. У меню все було дуже смачне. У жодному літаку інших ліній шоколаду не давали, а на борту цього був і шоколад. Дрібничка, може й уваги не варта, а все ж приємна. Так, що наші „Українські авіалінії" виглядають не гіршими від інших.

А коли вже сіли до авта, яким віз нас родич до Тернополя, то приємностям не було кінця. Дорогою зі Львова зупинялись на тому місці, де був Папа Іван Павло II минулого року. Яка у нас зелена, прекрасна, плодовита Україна! Які тут вишні, черешні! Буськи-лелеки, м'який, зі золотистою шкіркою хліб, калина, мальви, житапшениці... О, Україно, щасти тобі!

Тепер в Україні в продажі є стільки всяких напоїв, що навіть в Америці немає такого вибору. У Карпатах зі своїм старим, вивіреним товаришем, який має також внука, як і я, Володимиром Кочмариком, ходили за грибами.

Хочеться ще раз полетіти на Україну, подихати рідним повітрям, послухати, як кують зозулі, як шарудить їжак, як падають на землю стиглі, налиті соком яблука і набратися наснаги жити не тільки для себе, але й для ближніх своїх.

Володимир Колодійчик,
Селкірк, Н. Й.

Чому я вийшов зі засідання?

14 грудня в Києві відбулося засідання президії правління Асоціяції філателістів України з участю директора з маркетингу та надання послуг „Укрпошти" В. Іванова та директора видавництва „Марка України" В. Худолій. На засіданні обговорювалися питання про проведення національної філателістичної виставки, організацію в Україні міжнародної виставки.

На перший погляд, філателістична справа в Україні йде добре. Якість марок з кожним роком поліпшується, у чому, безумовно, в першу чергу, заслуга В. Худолій. Але я був змушений на знак протесту залишити засідання. Чому? Тому що державні поштові службовці високого рангу, які були присутні на засіданні президії, не користувалися українською мовою. Засідання президії завжди проходили українською мовою, а в присутності директорів панувала російська. Директори „Укрпошти" подавали приклад порушення закону про державну мову.

На засіданні, як у краплині води, відбилися негативні явища останнього часу, спрямовані проти української мови: спровоковане обговорення мовного питання у Верховній Раді, неправдива інформація газети „Ізвєстія" про те, що Президент України нібито заявив про необхідність надання російській мові статусу державної, антиукраїнська спрямованість перепису населення. Усім нам, кому випала праця на філателістичній ниві, необхідно докласти всіх зусиль, щоб ця наша нива була українською.

Валерій Чередниченко,
член Асоціяції філателістів України,
Київ

Добродії зі США підтримують „Жіночу громаду"

Минулого року в Дніпропетровську урочисто відзначено 100-річчя організації „Жіноча громада", яку було засновано у нашому місті, в помешканні мецената Є. Чикаленка. З нагоди цієї події відбулась конференція, ня якій були присутні також ветерани Другої світової війни, зокрема колишні вояки УПА. З подякою відзначалися на цій імпрезі зв'язки нашої організації з Комітетом допомоги Україні штату Нью-Джерзі, який не раз виручав нас матеріяльно, підтримував морально. Наші заокеанські друзі не раз надавали нам допомогу. Ольга Поворотня з Новомосковського інтернату для сиріт, наприклад, вступала у самостійне життя дуже бідною. Але дізнався про неї Дам'ян Ґеча з комітету в Нью-Джерзі і поклопотався про призначення стипендії зі „Смолоскипа" для дівчини. З добрих рук Д. Ґечі, Віктора і Валентини Бабанських в Україну пішов пакунок, в який від себе особисто Д. Ґеча вклав 80 долярів – але не в коверту, а в українську газету „Америка". Поклав також тижневик „Свобода". Й от „Америка", де були гроші, злодіїв не привабила, а „Свободу" та деякі речі з пакунку вкрали. Дам'ян Ґеча тим часом надіслав другий пакунок, але вже не державною поштою.

Недавно „Жіноча громада" провела літературний вечір за книжками українців з Америки Володимира Васькова і Степана Кметя.

У жовтні минулого року ми брали участь у Великому козацькому святі в Нікополі, а також у II Всеукраїнському конгресі жінок, де я теж виступила. 24 серпня 2002 року виповниться сім років зв'язків „Жіночої громади" з Комітетом допомоги Україні. До цієї річниці ми підготуємо стенд з матеріялами про нашу співдружність.

Клавдія Мірецька,
голова обласного відділення організації „Жіноча громада",
Дніпропетровськ

Розповідатиму про діяспору

Нещодавно я отримала примірник „Свободи", з якого дізналася, що Надія Бекеша передплатила для мене тижневик на цілий рік. Мені було радісно про це дізнатися, оскільки я цікавлюся життям діяспори і написала цикл статтей, присвячених історії й культурі українських громад США та Канади.

А тепер у мене буде можливість постійно знайомити наших читачів з подіями громадсько-політичного та культурного життя діяспори. Щиро дякую!

Лейла Бабаєва,
журналістка і перекладач
м. Симферопіль

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

СЕКРЕТАРІ ВІДДІЛІВ ТА ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ

УНСоюз проголошує передконвенційну організаційну кампанію, від січня 2002 р. до 30 квітня 2002 р. Запрошуємо всіх секретарів, організаторів, радних, членів, та вибраних делегатів на 35-ту Конвенцію взяти участь в цій кампанії.

ПЕРША НАГОРОДА: 500 дол. купон на подорож в Україну (Dunwoodie Travel Agency) або 500 дол. пенсійна грамота в УНСоюзі (UNA Annuity Policy).

Вимагається 15 нових членів з мінімальною річною вкладкою на суму 2,000 дол.

ДРУГА НАГОРОДА: 300 дол. пенсійна грамота в УНСоюзі (UNA Annuity Policy for $300)

Вимагається 10 нових членів з мінімальною річною вкладкою на суму $1,500 дол.

ТРЕТЯ НАГОРОДА: 100 дол.

Вимагається 5 нових членів з мінімальною річною вкладкою на суму $1,000 дол.

* Кляса Т-23 не зараховується до передконвенційної кампанії.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
ВІДСОТКИ НА ПЕНСІЙНІ ГРАМОТИ
ВІД 1 ЖОВТНЯ 2001 р.

Одноразові і гнучкі пенсійні пляни Відсотки в першому році – нові аплікації (відсотки гарантовані на один рік)	6.00%
Одноразові і гнучкі пенсійні пляни (ІСНУЮЧИХ ГРАМОТ) $100,000.00 або більше	5.50%
$50,000.00 – $99,999.99	5.25%
$100.00 – $49,999.99	5.00%
Гнучка 10 пенсійна грамота (в другому році)	5.25%

Не ризикуйте своїми пенсійними фондами. Біржа іде в гору і в долину, але Ваші пенсійні фонди повинні бути забезпечені проти таких змін. Пенсійні грамоти УНС запевняють Вам постійний зріст.

За інформаціями про наші пенсійні пляни телефонуйте безкоштовно на:

1-800 253-9862 дод. 3013

e-mail Sales@unamember.com

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСоюзу ГРУДЕНЬ 2001 р.

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
Активні члени 11/2001	6,539	13,694	3,059	23,292
Неактивні члени 11/2001	7,422	17,462	0	24,884
Всі члени 11/2001	13,961	31,156	3,059	48,176
Активне членство				
Приріст у 12/2001				
Нові члени	27	35	0	62
Нові УЛ	0	2	0	2
Прийняті наново	5	6	6	17
Разом	**32**	**43**	**6**	**81**
Убуток 12/2001				
Померли	1	28	0	29
Вибрали гроші	12	9	0	21
Відійшли з дозрілими вивін. грамотами	22	43	0	65
Виплатили вповні вкладки забезпечення	28	39	0	67
Відійшли на част. випл. забезпечення	0	0	0	0
Відійшли на безпл. продовж. забезпечення	19	34	0	53
Вигасло забезпечення (активні)	8	11	33	52
Кінчилось забезпечення	0	9	9	18
Разом	**90**	**173**	**42**	**305**
Всі активні члени 12/2001	6,481	13,564	3,023	23,068
Неактивне членство				
Приріст у 12/2001				
Виплачене забезпечення	28	39	0	67
Відійшли на частинно виплачене забезпечен.	0	0	0	0
Вигасло продовж. безплатне забезпечення	19	34	0	53
Разом	47	**73**	**0**	**120**
Убуток у 12/2001				
* Померли	0	38	0	38
* Вибрали готівку	4	20	0	24
Дозрілі вивін. гр. неповної виплати	2	5	0	7
Повернені в активні	5	6	0	11
Вигасло забезпечення (неактиквні)	0	5	0	5
Разом	**11**	**74**	**0**	**85**
Всі неактивні члени 12/2001	7,458	17,461	0	24,919
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ 12/2001	**13,939**	**31,025**	**3,023**	**47,987**

(* Виплачені і частинно виплачені грамоти)

Український Народний Союз

Ukrainian National Association, Inc.

УНСоюз уділяє своїм членам

Низькі Рати!

по доступних відсотках

Іпотечні позички

******MORTGAGES******

Потелефонуйте сьогодні!

(800) 253-9862 дод. 3036

ГРОМАДЯНИ! Негайно зверніться до місцевого секретаря чи організатора УНСоюзу, або пишіть прямо до Головної Канцелярії УНСоюзу в Парсиппані за інформаціями про Союзове забезпечення. Пам'ятайте народну приповідку:

БЕРЕЖЕНОГО ГОСПОДЬ БЕРЕЖЕ!

В ім'я збереження нашої ідентичности

Д-р Іван Головінський

Складні соціяльні і політичні обставини в другій половині XIX і першій половині XX століття дали поштовх до виникнення такого явища, як діяспора, тобто життя етнічних груп поза материком. Відразу звернім увагу, що діяспора – це не однозначне поняття. В контексті часу і простору було і є багато українських діяспор. Характеристичними рисами для всіх них було повільне відчуження від батьківщини, затрата розмовної української мови і повільна асиміляція, розчинення в новому середовищі.

Українська діяспора в Канаді і Південній Америці перед Першою світовою війною постала внаслідок економічних труднощів на батьківщині. Емігранти їхали за океан шукати кращої долі для себе і своїх дітей, багато з них думали згодом повернутися на батьківщину.

Українська діяспора в Сибіру й Азії, котра, за даними з 1979 року, начисляла понад п'ять мільйонів українців, постала внаслідок насильного переселення і політичного терору. В свою чергу, „четверта хвиля" до США і Канади після проголошення незалежности України – це в основному заробіткова еміґрація, яка значно відрізняється від еміґрації після Другої світової війни, яку в більшості творили утікачі від політичного терору, сотні тисяч переміщених осіб з таборів у Німеччині і Австрії.

Характеризуючи еміґрантів після Другої світової війни, дослідники поділяють їх на п'ять категорій: бездержавні, котрі одержали пашпорт Нансена; політичні або релігійні втікачі; не-німці в німецькому війську; примусові робітники; колишні вояки Червоної армії, військово-полонені в Німеччині.

З точки погляду особистих переживань, екзистенціяльної психології діяспору можна поділити на дві основні групи: на тих, хто народився і виріс в Україні, та тих, що прийшли на світ вже поза Україною після Другої світової війни. У народжених і вихованих в Україні світогляд, психологічні й ідейні настанови були безпосередньо пов'язані з конкретними переживаннями нації. Декотрі з них були учасниками визвольної боротьби. В екзистенціяльному розумінні вони безпосередньо відчувають українську дійсність. Для тих людей не існує проблеми двоподілу чи роздвоєння льояльности між країною їхніх юнацьких переживань та країною їхнього пізнішого поселення.

У другій групі процес дозрівання і виховання тісно пов'язаний з діяспорою. Такі окреслення, як американський українець, американець українського походження чи подібні ще наголошують етнічне походження, але вже в контексті іншої національности. Проблеми „там" (своє) – „тут" (чуже) для них вже не існує. Психологічно поняття батьківщини пов'язане із „тутешнім" існуванням, думок про повернення „туди" вже не виникає.

Тим часом є люди, навіть з третього чи й четвертого покоління еміґрації, котрі зуміли розв'язати цей психологічний конфлікт. Для них батьківщина у вужчому розумінні – це країна, де вони прийшли на світ і виросли. Нація, в свою чергу, – це трансцендентальне поняття, не обмежене часом і простором. Нація об'єднує осіб тієї самої культури, етнічної історії. Прекрасну дефініцію нації знаходимо в „Посланії" Тараса Шевченка, де є наголошення на спільноту людей – мертвих, живих і ще не народжених, котрих об'єднує один спільний етнос.

Головною проблемою кожної діяспори є втрата національної ідентичности. Арґументів на доцільність збереження національної ідентичности в діяспорі шукає сьогодні багато молодих людей. І ці пошуки цілком закономірні, бо найвластивішою людською ознакою, котра відрізняє людину від усіх інших створінь, була і є потреба ставити питання „чому?" і шукати на нього відповіді. Одначе відповіді не знайдемо, коли будемо розглядати проблему з погляду матеріяльного прагматизму.

На думку швайцарського психіятра Бінсванґера, сучасне людство, яке затратило ідеологічний підхід до розв'язання життєвих проблем, спіткала душевна порожнеча. Душевно збіднена людина втрачає почуття свого власного „Я", своєї автентичности. Така людина часто відкидає вартості своїх батьків, свого національно-етнічного середовища. Вона легко може опинитися у стані душевного відчуження, що в Америці серед молоді популярно називається „алієнейшен".

Одначе в психологічному житті, як і в фізичному, не може панувати порожнеча, і людина, котра відкинула вартості української духовости, починає шукати за чимось іншим, щоб заповнити порожнє місце в душі. Дослідники Полтавець і Грига (1996) висловили такий ще погляд, як Бінсванґер. Вони звернули увагу, що після занепаду комуністичної ідеології на просторах колишньої совєтської імперії утворилася ідеологічна і екзестенціяльна порожнеча.

В цьому незвичному кліматі інтелектуальної свободи, на думку Полтавця і Григи, можна завважити і позитивні, і неґативні моменти. До позитивних можна зачислити появу гуманістичної етнопсихології, до неґативних – появу різних ірраціональних напрямків – астрології, парапсихології, містицизму.

Сьогодні наша діяспора, зокрема в США, перебуває під впливом суперечливих ідей, світоглядів і поглядів. Засоби масової комунікації часто інтерпретують події в дусі крайнього релятивізму. Для тих, хто намагається зберегти українську ідентичність в діяспорі, раціональність такого рішення можна потвердити двома життєвими вимогами: історичною рацією та психологічними мотивами.

З історичної точки зору, для України сьогодні основною екзестенціяльною вимогою є розбудова суверенної соборної держави та збереження почуття національної ідентичности серед українців, розсіяних у світі.

Щоб брати хоча б посередню участь в житті нації, діяспора мусить зберегти і передати наступним поколінням трансцендентальне почуття, понад часом і простором, української ідентичности. Історія людства недвозначно засвідчує, що людина своїм інтелектом і волею має можливість перебороти межі часу і простору. Вона не тільки реагує на дійсність, як впевняє рефлексологія Сєченова і Бехтерєва, але й може творити нову дійсність.

Українська нація, спільна нам усім, де б ми не перебували тепер в діяспорі, творить свою нову дійсність. Вона бореться за своє природне право жити незалежним, суверенним життям. Історія у своєму поступовому вдосконаленні форм людського суспільного співжиття відкинула як пережиток минулого марксистську інтерпретацію історичного процесу – нібито людство неминуче прямує до всесвітнього комунізму.

Ми є свідками поразки ідеї комунізму, побудованого на клясовій боротьбі і ненависті, а перемагає ідея самовизначення націй, побудована на принципі взаємної толерантности і пошанування національних та людських прав.

Окрім історичної рації, є ряд психологічних мотивів, котрі з погляду гуманістичної психології вимагають збереження національної ідентичности. Психологія намагається розв'язати питання, що саме є рушійною силою нашої діяльности. На роз'яснення цього складного питання гуманістична психологія запропонувала ієрархію мотивів-гонів. На найвищому щаблі стоїть почуття гідности і самопошана.

Наша людська гідність і самопошана вимагають того, щоб, як повноцінні громадяни країн нашого поселення, ми домагалися основних людських прав і запевнення людської гідности в країні наших предків – Україні. Ми зможемо допомогти Україні тільки тоді, коли збережемо і передамо наступним поколінням почуття нашої національної ідентичности.

Людина, яка в дитинстві набуде душевне прив'язання і любов до культури своїх батьків, згодом набуде почуття особистої та національної гідности. Така людина буде шанувати, зберігати і плекати рідну культуру і рідну мову не тому, що цього вимагають „старші", а тому, що того вимагає історична і психологічна рація. Вона буде зберігати рідну мову як конкретний символ єдности минулих, сучасних і майбутніх поколінь. Вона буде любити ту мову, якою висловлювали свої почуття і думки Тарас Шевченко, Леся Українка, Іван Франко та мільйони наших предків.

Врешті-решт та людина буде любити рідну мову, бо шанує сама себе і знає, що українською мовою, якщо її добре пізнати, так само можна висловлювати найскладніші поняття, як і мовою Шекспіра, Ґете чи Достоєвського.

Швайцарський психіятр Бінсванґер, про котрого була мова вище, влучно зауважив, що найкращою антитезою душевної порожнечі і відчуження є активна співдія і цілеспрямованість. Діяспора сьогодні, більш ніж будь-коли в минулому, має прекрасну нагоду розвинути активну співдію з національно свідомими, державно-творчими силами України.

Про автора - Д-р Іван Головінський є професор Ратґерського університету, спеціяліст в галузі психології

Проф. І. Головінський (стоїть справа) зі студентами з України в редакції „Свободи".

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Це був рік Великого Митрополита

МОНРЕАЛЬ. – Провід нашої Церкви на відзначення столітнього ювілею введення Андрея Шептицького на митрополичий престол своїм декретом проголосив 2001 рік Роком Великого Митрополита та закликав вірних усієї Церкви відзначати його заслуги.

Монреальська українська громада завдячує Митрополитові Андреєві заснування першої української греко-католицької парафії св. архистратига Михаїла. Митрополит Андрей, будучи 1910 року на Євхаристійному конґресі в Монреалі, зустрів тут українських поселенців, відправив для них у французькій церкві архиєрейську Службу Божу і доручив організувати парафію. 16 липня 1911 року постала греко-католицька руська церква св. Михаїла в Монреалі.

Щоб віддати пошану своєму батькові-засновникові, з почину управи Братства українців-католиків ім. о. Маркіяна Шашкевича при парафії архистратига Михаїла створився громадський комітет в числі 12 осіб, який очолив д-р Юрій-Мирослав Левицький. Комітет заплянував наукову конференцію на тему: „Духовна та інтелектуальна спадщина Митрополита Андрея Шептицького" (відповідальний проф. д-р Ярема Келебай); святковий концерт; випуск пропам'ятних стрічок (відповідальна Галина Кріса); випуск пропам'ятної книжечки (відповідальна Богданна Гаврилюк).

Наукова конференція відбулась 3 і 4 листопада 2001 року в університеті МкҐіл з участю семи доповідачів, в присутності численних українських та неукраїнських слухачів. Між слухачами була 84-літня Христина Потворовська, дочка Леона, брата Митрополита Андрея, зі своїм сином Христофором, професором зоології університету Конкордія. Вона поділилась з присутніми споминами про свої незабутні зустрічі зі стрийком Андреєм.

Першу доповідь читав о. д-р Петро Ґаладза з університету святого Павла в Отаві, на тему: „Митрополит Андрей Шептицький і Лев Жіллє – (Lev Gillet), монах Східної Церкви: аналіза архівних матеріялів". Доповідач проаналізував листи Лева Жіллє з 1921–1929 років (70 листів). Жіллє, захоплений духовістю східнього християнства, прийняв наш обряд, став студитським монахом, а Митрополит Андрей висвятив його на священ ика. Пізніше, 1928 року, Жіллє перейшов до Православної Церкви.

Д-р о. Андрій Чировський з університету святого Павла в Отаві виступив з доповіддю „Теологічні питання в кор2еспонденції між Митрополитом Андреєм Шептицьким і Архиєпископом Антонієм Храповицьким". Митрополит Шептицький оптимістично вважав, що через діялог і ближче пізнання одні одних поєднання між католиками і православними можна осягнути. Храповецький був песимістичного наставлення, не вірив, щоб коли-небудь на землі поєднання було – воно прийде тільки в другому житті. Вони хотіли зустрітись (у Почаївській Лаврі), щоб детальніше обговорити це питання, але до зустрічі не дійшло...

Преосвященний Владика Всеволод (Майданський), чикаґський Архиєпископ Української Православної Церкви в США, говорив на тему „Його блаженство Митрополит Андрей Шептицький і православ'я". Владика Всеволод підкреслив дві основні риси православ'я: літургію (спосіб служіння Богові) і схимництво (спосіб життя). Ці дві риси були притаманні і Митрополитові Андреєві і він старався якнайповніше включити їх в життя Церкви. У тому він був передвісником рішень 2-го Ватиканського собору, який особливо наголосив на важливості обох цих рис в житті Церкви.

Д-р о. Ігор Мончак з Монреалю висвітлив тему: „Андріївська ідея Митрополита Андрея Шептицького (установлення самоуправної Київської Церкви"). На думку доповідача, Митрополит Андрей був переконаний, що Київська Церква, передбачена апостолом Андрієм Первозваним, сягає на території, які вона мала за часів княжої Руси ще перед її поділом на північну (московську) та південну (литовсько-українську) частини, який стався офіційно в 1458 році. Тому Митрополит старався утворити з'єднану Церкву на усій території Російської держави чи згодом Радянського Союзу – Церкву, підпорядковану йому, як Київсько-Галицькому Верховному Архиєпископові.

Д-р о. Мирослав Татарин із Саскачеванського університету доповідав на тему „Протестантські місії, українські поселення і Митрополит Андрей Шептицький у Канаді на початку XX сторіччя". Доповідач розповів про ролю Митрополита Шептицького в житті українських поселенців і їхньому змаганні проти старань протестантських місій відвернути наших людей від Греко-католицької Церкви.

Д-р о. Ігор Куташ з університету Конкордія виголосив доповідь „Чи Митрополит Андрей Шептицький знайшов модель Церков-Сестер як шлях до єдности між Сходом і Заходом?". Доповідач подав різницю поглядів на церковну організацію між Римською і православними Церквами.

Конференцію закінчила доповідь д-ра Андрія Кравчука з університету святого Павла в Отаві на тему „Нові документи про Українську Католицьку Церкву з часів німецько-нацистської окупації".

Доповідач цього літа досліджував документи, знайдені в Києві, які популярно називали щоденником Митрополита Андрея. Насправді ж це не щоденник, але без найменшого сумніву йдеться про думки самого Митрополита, які записав його секретар. У кількох місцях є підпис чи ініціяли Митрополита. З цих документів видно зміну поглядів Митрополита на німецьких окупантів – від прихильного до невтрального і аж до вислову, що повернення радянської влади буде кращим для народу, ніж продовження німецької окупації. Ці документи незабаром будуть опубліковані.

Інститут ім. Андрея Шептицького в найближчому числі журналу „Logos" помістить тексти усіх доповідей. 10 листопада в Домі Молоді відбувся святковий концерт, на який загостив єпископ Торонто і Східної Канади Корнилій (Пасічний).

У концерті брали участь учні Рідної Школи ім. Митрополита Андрея Шептицького; хор парафії Успіння Божої Матері під управою Марійки Чолій; Богданна Мончак прочитала реферат на тему „Митрополит Андрей Шептицький – наслідування Христа"; вокальне тріо (Віра Турко-Кулицька, Оксана Сеньків та Роман Костик); пластуни 1-го Куреня УПЮ ім. Митрополита А. Шептицького прочитали спомин про Митрополита. Концерт закінчено відспіванням церковного гимну „Боже великий, єдиний" М. Лисенка. Декорацію сцени виконала Дарія Савка.

Святкування Року Митрополита Шептицького закінчилось Архиєрейською Службою Божою в найстаршій українській церкві Монреалю – у церкві св. архистратига Михаїла в неділю, 11 листопада. Святу Літургію в сослуженні монреальських священиків відслужив Єпископ Корнилій з Торонто, який виголосив дуже глибоку проповідь про великого Митрополита. Співав хор Успіння Божої Матері під керівництвом Марійки Чолій.

Пропам'ятні стрічки голубого кольору з гербом Митрополита Андрея і золотим написом „Рік Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, Монреаль, 2001" розповсюджували члени Ліґи українських католицьких жінок Канади під усіма церквами.

Пропам'ятна книжка із святкувань у Монреалі, крім привітань від різних парафій, містила статтю Юрія-Мирослава Левицького про Митрополита Андрея Шептицького, вірш о. Петра Двірника „Поклін Шептицькому", уривки послання Митрополита Андрея Шептицького до духовенства та ін.

Виготовлення і розповсюдження летючок про святкування були в руках Ані Гарасимович. Чистий прихід із святкувань в сумі 609 дол. передано на Католицький університет у Львові. На науковій конференції зібрано 275 дол. на Інститут ім. А. Шептицького в Отаві.

Щира подяка усім членам Громадського комітету святкування Року Митрополита Андрея Шептицького, виконавцям програми та всім, хто тільки в який-будь спосіб причинився до успішного проведення святкувань.

Д-р Юрій-Мирослав Левицький

УКРАЇНСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ і ДОКУМЕНТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

СПИСОК

жертводавців, які внесли пожертви в 2001 р.

	1,000 дол.	Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Нью-Йорку;
по	100	Українська Федеральна Кредитова Кооператива в Рочестері, О. Наливайко, О. Несіна, Я. Раковський, М. Симон;
	75	Л. Григорчук;
по	50	І. Кочур, В. Лімонченко, С. Мирослав, В. Трігос, Х. Шепелявий;
по	30	Є. Бачинський, І. Гайда, М. Рудик;
по	25	О. Біланюк, М. Галів, П. Грицак, С. Голаш, В. Дзюбинська, А. Долінський, Я. Музичка, Л. Кушнір, І. Срібний;
по	20	Н. Гафткович, С. Максимюк, В. Марчук, П. Поліщук, О. Соловей;
	15	Я. Букачевський;
по	10	д-р Домашевський, Л. Колтунюк, Р. Лазарчук, К. Гуцул, С. Когут, І. Лесик.

УДДЦ сердечно дякує окремим особам і організаціям, які склали пожертви. Ці пожертви допоможуть нам зібрати і зберегти архіви, документи і книжки про Україну і українців двадцятого століття.

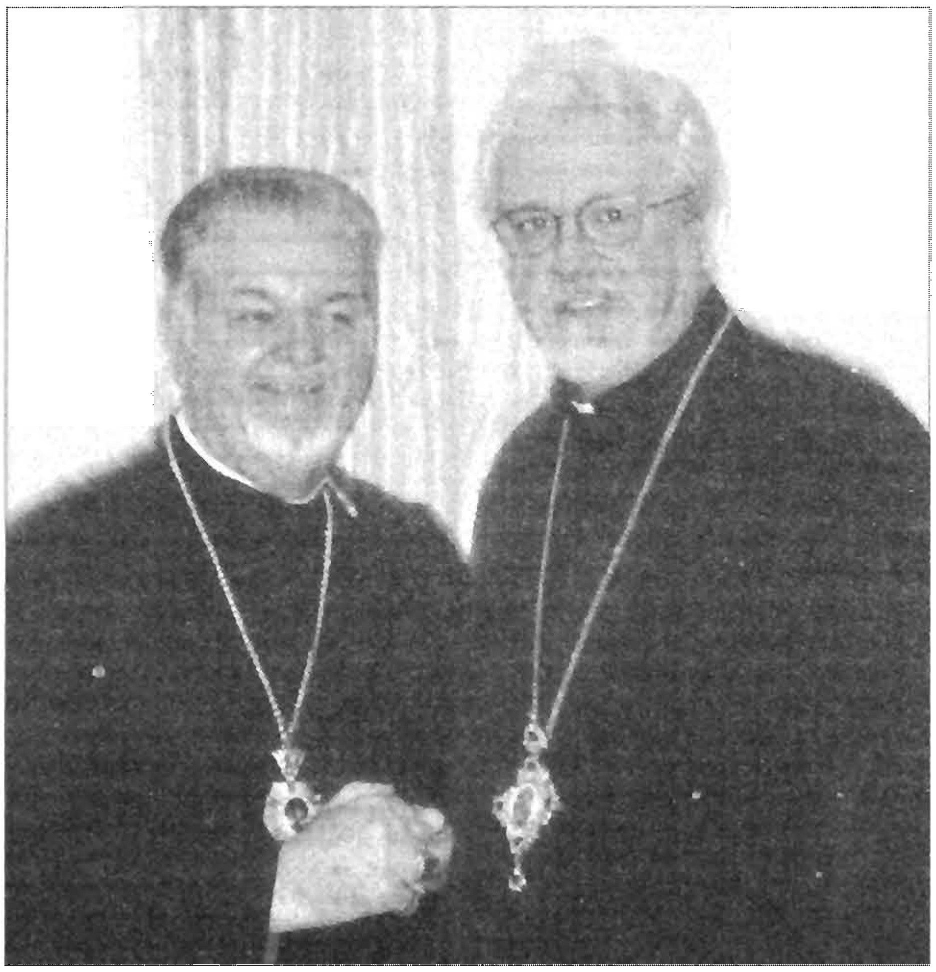
Олена Несіна, екзекутивний директор УДДЦ

ПОМИНАЛЬНА ПАНАХИДА

Запрошуємо українську громаду на Панахиду за померлих членів УНСоюзу. Панахида буде відправлена після св. Літургії, яка починається в неділю, 17 лютого 2002 р., о год. 10-ій ранку в церкві св. Йосафата у Воррен, Миш.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ УНСОЮЗУ В ДІТРОЙТІ

Святкування Дня святого Василія у Стемфорді

Владика Лостен (зліва) і Владика Антоній.

СТЕМФОРД, Конн.– У суботу, 12 січня, в резиденції Єпископа Української Греко-Католицької церкви США Василя Лостена відбулося 24-те святкування празника святого Василія.

Це була ще одна добра нагода для представників української громади, зустрітися, обмінятися враженнями минулого року та розпочати Новий рік співпраці у єдності перед Богом. З Банд-Бруку приїхав Архиєпископ Української Православної Церкви Антоній, щоб привітати іменинника, – і це гарний приклад взаєморозуміння людей різних християнських конфесій.

Перше привітання Владиці Лостенові від цілої громади передав п. Мирослав Шміґель, голова Комітету об'єднаних українсько-американських організацій м. Нью-Йорку. Щирі поздоровлення (і додаток до них – чек), привіз Президент Федеральної кредитової спілки „Самопоміч“ в Нью-Йорку д-р Богдан Кекіш. Завжди буває незручно, коли двоє гостей приносять однакові подарунки. Крім того випадку, коли ці подарунки мають вигляд чеків. Тому п. Лев Футала, президент Федеральної кредитової кооперативи СУМА з Йонкерсу, та п. Володимир Козіцький, заступник президента, котрі привезли вітання і ще одного чека, мали всі підстави відчувати себе добре.

Від уряду України слово сказав Віце-консул Георгій Шевченко, передавши подяку Владиці від Прем'єр-міністра України Анатолія Кінаха – за духовну настанову українців, що проживають у США, а голова Союзу Українок Америки Ірена Куровицька привітала іменинника від СУА.

Привітати Владику приїхали також представники від Наукового товариства ім. Шевченка, Української Вільної Академії Наук, Союзу українців-католиків „Провидіння“, Пластової Фундації, парохів та мужів довір'я.

Дружно заспівавши коляду та прочитавши молитву, гості мали традиційний обід, по якому серця присутніх зворушив дитячий вертеп у виконанні учнів суботньої української школи зі Стемфорду.

Зібранням вміло провадив о. Ігор Міцак. В організації цієї події, як і інших подій епархіяльного життя, безпосередню участь взяла секретар Владики Ксеня Драган, котру, можливо, не всі бачили, але багато хто чув, телефонічно звертаючись до канцелярії.

На закінчення Владика Лостен подякував Богові за те, що він благословив в минулому році Стемфордську епархію новими парафіянами, головним чином прибульцями з України, вшанував усіх, хто прибув привітати його, та тих, хто у своїй співпраці допомагає Церкві. Владика зачитав оптимістичні слова привітання, що надійшли до нього з України: "... Все, що попереду, провіщає народження в наших запалих у землю вертепах світла Надії. Залишімо минуле минулому, і хай на прийдешньому спочинуть Божі руки".

Ігор Пилипчук

Колядують учні суботньої школи зі Стемфорду.

Чек від „Самопомочі“ в Нью-Йорку передає іменинннику д-р Богдан Кекіш.

Владика Лостен, Лев Футала і подарунок від кооперативи СУМА з Йонкерсу.

Вітання передає віце-консул України Георгій Шевченко.

Новини з Бразилії та Арґентини

До Бразилії приїхав професор і дослідник Інституту українознавства в Києві Юлій Татарченко, який бере участь у проєкті Західньо-Центрального університету за фінансовання фундації „Аравка-рія"та підтримки Українсько-бразилійської центральної репрезентації. Проєкт передбачає створення вищого курсу української мови, історії й літератури. Проф. Юлій Татарченко узяв участь в нарадах фундації „Аравкарія", відвідав Генерального консула Україна в Курітибі Валерія Грибраша, був прийнятий Владикою Єфремом Василем Кривим, ЧСВВ, епархом Української Католицької церкви в Бразилії.

На фото (зліва): директор фундації Нілсеву Назарено, президент Українсько-бразилійської центральної репрезентації Йосип Вельґач, професор Юлій Татарченко і президент фундації Гонсало Сіньорелі де Фаріас.

Прот. о. Микола Мілусь

Йосиф Вельґач молодший, президент Українсько-бразилійської центральної репрезентації (УБЦР), і Владика Єремія (Ференс), Епарх Української Автокефальної Православної Церкви в Південній Америці, відвідали 6–7 грудня „Українську спільноту Аргентини" і взяли участь в урочистому відкритті нового осідку посольства України в Буенос-Айресі. Відбулась зустріч з Горхе Іваником, президентом Української центральної репрезентації (УЦР) в Аргентині, провідниками „Просвіти" та „Української спільноти Аргентини". Вирішено наступної весни провести наради спільнот Аргентини, Бразилії й Параґваю, на яких обговорити співпрацю українських спільнот Південної Америки.

На фото: Йосиф Вельгач – в центрі, праворуч від нього – президент Українсько-аргентинської центральної репрезентації Горхе Іваник та голова Горхе Мущак, зліва – віце-президент Аргентинської репрезентації Горхе Баланда і голова „Просвіти" Горхе Мігел.

Новорічне свято на „Верховині"

ҐЛЕН-СПЕЙ, Н.Й. – По-особливому святковою і радісною була новорічна ніч на відпочинковій українській оселі „Верховина". Магічне сяйво свічок створювало гарний настрій дорослим і найменшим, що мали нагоду разом з батьками тішитися дзвінкоголоссям казкового Новоріччя. Всім було весело і затишно. Імпрезу благословив парох місцевої церкви св. Володимира о. Олекса Костик.

Забава була сповнена музики, танців і посмішок. Пісенно-музичним репертуаром тішив присутніх гурт „Галичани". А вишукані страви та солодке, приготовлені місцевими кулінарками, запам'ятаються надовго. Учасники свята були вдячні всім, хто вірив і допомагав відстоювати „Верховину" впродовж минулого року.

Святослава Ященко-Ґой

Ми добре попрацювали

Про діяльність відділу ККДУ в Кергонксоні

Офіціяльна допомога діяспори Україні почалася з проголошенням суверенітету України у 1990 році. Небувала радість, що почали тріщати основи совєтської імперії, спричинила запал і готовість допомагати Україні. Тут, у Кергонксоні, з ініціятиви д-ра Олега Волянського, було створено Організаційний комітет, а громадські збори 20 травня 1990 року оформили місцевий відділ Народного Фонду допомоги Україні (НФДУ). На зборах, які вів д-р Осип Мороз, заступник голови Централі НФДУ д-р Роман Воронка з'ясував ціль і завдання фонду. Було обрано управу, до якої увійшли: о. Еміліян Шараневич і о. Іван Куліш – почесні члени, д-р Осип Мороз – голова, проф. Володимир Бакум і мґр. Михайло Баран – заступники голови, Іван Хоманчук – скарбник, інж. Роман Боб'як – фінансовий референт, д-р Роман Барановський – пресовий референт, Анна Любинська – організаційна референтка, Євгенія Рубчак – імпрезова референтка, Михайлина Баран – інформаційна референтка, Галина Хамула – вільна членка. До Контрольної комісії увійшли мґр. Микола Аврамчук – голова, д-р Олег Волянський і д-р Стефанія Барановська – члени. Згодом кооптовано до управи сот. Данила Слободяна.

Осередок розвинув широку діяльність. Вже в перших роках зібрано майже 40.000 дол. на потреби Руху, референдуму, з того – понад 7.000 дол. на Фонд допомоги дітям Чорнобиля. В травні 1992 року наш відділ запросив на 10 днів до США трьох депутатів Верховної Ради України, які взяли участь у семінарі державних службовців стейту Ню-Йорк - з метою використання американського досвіду в Україні. Відділ спонзорував їхнє перебування і закупив для України збірники федеральних і стейтових законів про державну службу США.

У вересні 1993 року, у зв'язку зі зміною назви Централі, змінено назву відділу на „Координаційний Комітет Допомоги Україні (ККДУ) – відділ в Кергонксоні".

У 1995 році проф. Володимир Бакум і його дружина Оксана, після відвідин дитячої лікарні у Львові з рамени Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля, започаткували збірку фондів на необхідну медичну апаратуру. Сума збірки (майже 40.000 дол.) уможливила придбання для Львівської обласної клінічної дитячої лікарні апаратів, які рятують дітей, опромінених радіацією внаслідок Чорнобильської катастрофи. На ці апарати з нашої околиці зібрано 8,625 дол. Д-р Роман Мороз пожертвував 30,000 дол. на устаткування лікарні в Тернополі, місті його походження. Також родина Катерини і Богдана Миськів пожертвували поважну суму на допомогу Україні. Але була ще й інша форма допомоги Україні, яка значно перевищила фінансову. Член нашого осередку д-р О. Мороз, як економіст і футоролог був радником Верховної Ради і Кабінету міністрів України. Перебуваючи в Україні 18 разів, викладав менеджмент в університеті в Києві та інших містах.

Родина Бакумів на запрошення ректора Київського політехнічного інституту у 1993 і 1994 роках вчителювала добровільно, викладаючи французьку і англійську мови. Мали також серію лекцій з французької літератури і англійської мови в Запорізькому університеті. Оксана Бакум, з підтримкою жіноцтва нашої громади, збирає одяг і висилає пакунки для старших віком, а також до сиротинців в Україні. Такі добровільні акції тривають вже 7 років. Подружжя Бакумів є членами Товариства св. Андрея і входять до екзекутиви Фундації ім. О. Ольжича.

Покійна Людмила Волянська, колишня співробітниця „Свободи", сотнями різних видань збагатила бібліотеку ім. Шевченка в Каневі. Подружжя Роман і Стефанія Барановські відвідали Україну у 1992 році. Д-р Р. Барановський представляв УАКРаду на 2-му з'їзді Руху в Києві, тоді ж від імені громади запросив ген. Костянтина Морозова, міністра оборони, приїхати до США і зустрітися з місцевими українцями. Д-р С. Барановська, кол. голова місцевого відділу СУА, передала для Руху 1000 дол. від місцевого осередку НКДУ. Всі кошти, які спрямовувалися на допомогу Україні, осередок покривав своїми силами, а ці кошти в загальній сумі становили щонайменше пів мільйона долярів.

Після недуги нашого незвичайно активного скарбника Івана Хоманчука діяльність відділу дещо сповільнилась. Від 1995 року, через брак проґресу у розвитку української держави, жертвенність значно послабла. З ініціятиви д-ра О. Мороза відновлено діяльність Відділу на сходинах 14 січня 1998 року. До нової управи увійшли: д-р Осип Мороз – голова, проф. В. Бакум, д-р Олег Волянський і д-р Роман Барановський – члени. На чергових сходинах кооптовано арх. Ярослава Січинського як скарбника і фінансового референта, та інж. Володимира Вальчука – як секретаря.

Наша діяльність знову увійшла в активне русло. За ці три роки зібрано 43,265 дол. Видано на різні потреби в Україні 26,365 дол., на допомогу жертвам Чорнобиля – 15,525 дол. Тому що Централя ККДУ і Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля розділилися, проф. Бакум запропонував створити окрему Делеґатуру Фонду допомоги дітям Чорнобиля, яку погодився очолювати. Перевибрано управу відділу: д-р О. Мороз – голова, інж. Льонгин Старух – заступник, арх. Я. Січинський – фінансовий референт, інж. В. Вальчук – секретар., д-р Р. Барановський – голова Контрольної комісії.

На заклик Головної управи ККДУ активніше допомагати науковцям і діячам культури в Україні, і конкретну пропозицію д-ра О. Мороза ми вирішили сприяти опублікуванні статтей і книжок київського соціолога д-ра Юрія Саєнка.

Від 1 січня 1998 року до 4 квітня 2000 року проведено нову збірку, що дало, разом з відсотками, 2,138.41 дол. З цієї суми передано на Фонд допомоги дітям Чорнобиля 500 дол.., Централі ККДУ на допомогу Україні – 400 дол., д-рові Ю. Саєнку – 1.050 дол., на передплату „Вечірнього Києва" і журнал „Універсум" – 770 дол. Заплачено до Централі членський внесок за 1999 рік 150 дол. У зв'язку із запланованим на 2002 рік ліквідуванням Централі ККДУ вирішено на надзвичайних зборах відділу 14 листопада 2001 року припинити його діяльність.

Д-р Роман Барановський

Кредитівка Скрентону стала четвертою філією Кредитової кооперативи „Самопоміч" у Філядельфії

СКРЕНТОН, Па. – 4 листопада урочисто відкрито в околиці Скрентону четверту з черги філію Української Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" у Філядельфії.

Священослужителі церков – української католицької свв. Кирила і Методія в Олефанті, української православної св. Михаїла в Скрентоні і української католицької св. Володимира в Скрентоні спільно поблагословили нову філію в присутності парафіян, які чисельно зібралися, щоб бути свідками цієї важливої для них події. Парох церкви свв. Кирила і Методія о. Степан Гринюк закликав присутніх вшанувати пам'ять терористичного нападу 11 вересня через спів патріотичного гимну „God Bless America".

Урочисте відкриття довершили голова дирекції кредитівки Богдан Мізак, парох церкви св. Михаїла о. Нестор Коваль, о. Степан Гринюк, член дирекції Ольга Якубовська і управитель кредитівки Ігор Чижович.

Присутніх було запрошено до парафіяльної залі на прийняття, де їх привітав завідувач філії і реклями Роман Стельмах, представивши управителя Ігора Чижовича.

І. Чижович попросив до естради Гелен Пронко, яка довгі роки працювала безплатно у місцевій кредитівці на посаді управителя.

Від імені Централі Українських Кооператив Америки І. Чижович вручив Г. Пронко почесну грамоту за її довголітню і віддану працю у розбудові українського кооперативного руху. Гелен Пронко висловила задоволення з приводу злуки Скрентонської малої кредитівки з кредитівкою „Самопоміч" у Філядельфії, тому що велика фінансова установа може дати українській громаді Скрентону і околиці багато нових і корисних для неї послуг.

Голова дирекції Богдан Мізак у своєму слові сказав, що кредитівка „Самопоміч" є ще молодою і енергійною установою, майно якої постійно росте, а поле діяльності поширюється, тож мешканці Скрентону і околиці можуть бути певні, що вони дістануть всі найкращі і найбільш потрібні послуги. Він запросив всіх гостей до обіду, приготовленого Іванкою Луцишин.

Іларій Мазепа
Фото: Р. Стельмах

Голова дирекції Богдан Мізак перетинає стрічку в присутності о. Нестора Коваля.

Сидять (зліва): о. Степан Гринюк і о. Нестор Коваль. Стоять (зліва): Богдан Мізак, Ольга Якубовська і Ігор Чижович.

Ігор Чижович вручає Г. Пронко почесну грамоту.

КІУС CIUS Новини з Канадського інституту українських студій

Відкрито Меморіяльну бібліотеку ім. Б. Боцюрківа

2 листопада 2001 року відбулося офіційне відкриття Меморіяльної бібліотеки ім. Богдана Боцюркова, де зберігаються бібліотека та архів дослідника, та інавґурація серії меморіяльних лекцій його імені. Кожного року одну лекцію з цієї серії прочитає видатний науковець або політик. Тема лекцій: проблеми української політики, історії та релігії.

Професор Богдан Р. Боцюрків (1925-1998) був видатним політологом, визнаним у світі фахівцем у ділянці прав людини, радянської релігійної політики та історії українських Церков. Він розпочав свою наукову кар'єру в Альбертському університеті в Едмонтоні, де від 1956 до 1969 року викладав політологію. Продовжив свою кар'єру при Карлтонському університеті, де працював до виходу на пенсію у 1992 році. Професор Боцюрків був здібним організатором і допоміг заснувати кілька наукових проєктів та інституцій, включно з КІУСом. Його щедрий дар – передання Інститутові архіву та бібліотеки – став основою для заснування Програми дослідження українських Церков.

Урочисту церемонію відкриття меморіяльної бібліотеки розпочав директор КІУСу д-р Зенон Когут, який представив присутнім д-ра Сергія Плохія, директора Програми дослідження українських Церков. Д-р Плохій розповів присутнім про наукову і громадську діяльність професора Боцюркова та висловив подяку вдові професора, Вірі Боцюрків, і членам його родини за щедру підтримку програми. Син професора Тарас Боцюрків поділився спогадами про батька та висловив подяку усім причетним до пересилки бібліотеки до Едмонтону, в першу чергу – д-рові Андрієві Кравчукові за його допомогу з упорядкуванням матеріялів в Оттаві.

Церемонія відкриття бібліотеки відбулася відразу після закінчення інавґураційної лекції „Українська зовнішня політика: 10 років після незалежності"', яку прочитав Борис Тарасюк, міністер закордонних справ України у 1998-2000 роках.

Видання про козаків та релігію в Україні

У листопаді 2001 року Видавництво Оксфордського університету у Великій Британії видало працю директора Програми дослідження українських церков д-ра Сергія Плохія – „The Cossacks and Religion in Early Modern Ukraine". У своїй праці автор розглядає ролю релігії в козацьких повстаннях кінця XVI – початку XVII сторіч, а також в історії повстання під проводом Богдана Хмельницького. Вивчаючи тогочасний релігійний дискурс та ставлення козаків до релігії, д-р Плохій засвідчує, що релігія була одним з важливих чинників козацьких повстань. Без активного використання релігійних ідей вони б не змогли досягти таких значних розмірів та привабити стільких учасників з рядів знаті, духовенства та міщан.

Книга показує, як конфесіоналізація релігійного життя у ранньо-модерному періоді вплинула на ставлення козацтва до релігії і як участь козаків у релігійній боротьбі між православ'ям та католицизмом сприяла формуванню не лише української, але й польської та російської культурної ідентичности.

Старший редактор КІУСу Мирослав Юркевич брав участь у підготуванні рукопису до публікації. Він переклав на англійську мову ті розділи книги, які автор написав по-українському, відредаґував решту розділів, а також допоміг д-рові Плохієві у дослідженні бібліографічних джерел. О. д-р Юрій Мицик, д-ри Пол Бушкович, Пітер Роланд, Франк Сисин, Зенон Когут, Іван Химка та Міхаїл Дмітрієв прокоментували текст і внесли пропозиції щодо його редакції.

Замовлення на книгу можна надсилати на адресу у Великій Британії: CWO Department, Oxford University Press, FREEPOST NH 4051, Corby, Northlands NN 189ES, UK (у твердій обкладинці, 48.00 British pounds), у Північній Америці: Order Department, Oxford University Press, 2001 Evance Road, Cary, NC 27513 USA (у твердій обкладинці, $74.00 US).

УКРАЇНА І СВІТ

Хто хоче поїхати спостерігачем на вибори?

Президія Секретаріяту Світового Конґресу Українців просить осіб, які хотіли б взяти на себе функції міжнародних спостерігачів на виборах до Верховної Ради України 31 березня 2002 року, зголошуватися до канцелярії СКУ на тел: (416) 323-3020; факс (416) 323-3250; e-mail: congress@look.ca до 20 лютого ц. р. СКУ не покриває жодних коштів поїздки. Координатором делегації СКУ призначено генерального секретаря СКУ Віктора Педенка.

Президія секретаріяту СКУ

УККА братиме активну участь у виборчому процесі в Україні, для чого організовує групу міжнародних спостерігачів на парляментських виборах 31 березня 2002 року.

УККА шукає осіб, які зацікавлені працею як міжнародні спостерігачі під час виборів. Делеґація УККА буде зареєстрована в Центральній виборчій комісії України, що дозволить кожному спостерігачеві мати доступ до пресових конференцій, виборчих дільниць в день виборів, а також до місцевих виборчих комісій на території України. Усі витрати на подорож, житло та харчування повинні бути покриті спостерігачами особисто. Зацікавлених просимо зголоситися до бюра УККА в Нью-Йорку за числом тел.: (212) 228-6840 або електронною поштою за адресою ucca@ucca.org

УККА

Створено веб-сайт „Нашої України"

КИЇВ. – З 15 січня вівторок розпочав роботу офіційний веб-сайт виборчого блоку Віктора Ющенка „Наша Україна" за адресою www.razom.org.ua. Сайт висвітлюватиме діяльність бльоку, подаватиме інформацію про найважливіші події в Україні, інформаційно-аналітичні матеріяли щодо парляментських виборів, світлини. Плянується офіційна презентація Інтернет-сайту бльоку „Наша Україна" та особистого веб-сайту В. Ющенка.

Договір для розвитку „Могилянки"

5 листопада 2001 року у Вінніпезі президент Національного університету „Києво-Могилянська академія" (НаУКМА) Вячеслав Брюховецький і президент Канадсько-української фундації (КУФ) Остап Гавалєшка підписали домовлення, що при КУФ створено Фонд НаУКМА.

КУФ, що має право видавати податкові посвідчення на пожертви, взяла на себе зобов'язання займатися пересиланням пожертв до Міжнародного благодійного фонду відродження „Києво-Могилянської Академії".

У 1991 році уряд України прийняв рішення „Про відродження Києво-Могилянської академії" як незалежного вищого навчального закладу, а в серпні 1992 року відбулося офіційне відкриття тієї високої школи.

Допомога вищій освіті в Україні, а особливо вищій школі – Києво-Могилянській академії, що мала велику традицію й була культурним центром Східньої Европи в XVII і XVIII століттях, на думку організаторів проєктів підтримки НаУКМА та жертводавців, – найкраща й далекосяжна допомога в закріплюванні відродженої Української держави.

Канадські жертводавці на Фонд НаУКМА, які потребують податкового посвідчення, можуть виписувати чеки на: CUF-NaUKMA й висилати на адресу: Canada Ukraine Foundation, 456 Main Street, Winnipeg, MB, R3B 1B6 (тел. 204-942-4627).

Жертводавці, які не потребують податкової посвідки, можуть виписувати чеки на NaUKMA й висилати на адресу: NaUKMA Support Committee, 201-456 Main Street, Winnipeg, MB R3B 1B6 (тел. 204-488-8693).

Канадський Комітет допомоги НаУКМА

Лікарня, яку створив Андрей Шептицький

ЛЬВІВ. – У січні 2002 року виповнюється 10 років з часу відновлення діяльности шпиталю ім. Андрея Шептицького. Ініціятором створення „Народної лічниці" був д-р Євген Озаркевич.

Як головне завдання задуманої установи ставилося надання безплатної лікарської допомоги та порад хворим зі незаможних верств „без різниці віросповідання і народности", „а сільському населенню дати спромогу для раціонального лікування і вивільнення від знахарів і забобонів..." Другою метою створення цієї установи було її національне значення як першої української інституції такого роду в Галичині.

Митрополит Андрей Шептицький погодився стати покровителем установи і подарував для „Народної лічниці" дім з городом та своїм коштом уладив його під вимоги для медичного закладу. Це дало тривку основу для подальшого розвитку нової інституції. 22 вересня 1903 року відбулося посвячення „Лічниці" особисто Митрополитом Шептицьким.

На початку 20-их років виникла ідея побудови сучасної лікарні. За підтримки Митрополита розпочався збір коштів і 10 квітня 1938 року шпиталь прийняв перших пацієнтів.

Ще з 1930 року в амбуляторії „Народної лічниці" почали працювати члени Згромадження сестер милосердя св. Вінкентія, яких запросив з Бельгії Митрополит Андрей. Саме сестри св. Вінкентія зберегли і продовжили традицію християнського ставлення до страждаючих, навіть в роки воєнного лихоліття та в часи радянського режиму, коли після приходу Червоної Армії в 1944 році шпиталь було перетворено на державну лікарню. Впродовж 48 років, в умовах підпільного існування УГКЦ, продовжували працювати в лікарні.

В січні 1992 року відновлений шпиталь Митрополита Андрея Шептицького прийняв перших пацієнтів. 6 червня 1994 року шпиталь був переданий у власність Львівської Архиєпархії УГКЦ. Як і колись, так і тепер, метою його існування є, пошановуючи гідність особи та право кожної людини на життя, надавати медичну допомогу всім потребуючим і знедоленим, без різниці щодо їх релігійної, національної чи політичної приналежности, а особливо опікуватись старенькими людьми, які своїм життям та здоров'ям заплатили за можливість для нас знову вільно жити і вірити.

3 липня 1995 року лікарня функціонує в режимі денного стаціонару, через брак коштів, оскільки шпиталь живе лише на благодійні пожертви, без жодних дотацій з боку держави. Водночас за останні роки шпиталь отримав в дарунок (завдяки щедрій допомозі з діяспори) багато сучасного медичного обладнання.

Зараз тут виконуються різноманітні діягностичні медичні обстеження, працює психотерапевт та гомеопат. В шпиталі консультують численні висококваліфіковані спеціялісти. Члени Українського лікарського товариства – провідні львівські медики – надають благодійну консультативну допомогу нашим пацієнтам.

о. Андрій Нагірняк,
капелян шпиталю

І помолитись не дають...

На площі Ашгабату погляд бронзового Тараса Шевченка з осудом спрямований на портрет диктатора Сапармурата Ніязова.

З України на Схід, до Туркменістану, я летів в узбецькому літаку. Але в Ашгабаті, столиці Туркменістану, з'ясувала, що у серпні 2001 року уряд цієї країни теж купив в Америці літак „Боїнг-717", який тоді прибув на летовище імені Президента Туркменістану Сапармурата Туркменбаші. Ця подія, пише місцева газета, „стала символом політики Президента Сапармурата Туркменбаші, для якого усе, що пов'язане з добробутом народу, є сенсом і метою життя". Мені видалося, що місцева влада, а також журналісти мають добре почуття гумору. Таке переконання склалося у мене від читання газети „Нейтральний Туркменістан", яка видається російською мовою у Ашгабаті.

У жовтні Туркменістан відзначив 10-річчя незалежности, і з цієї нагоди газета вмістила велике, на дві сторінки, гасло: „27 жовтня 2001 року незалежний Туркменістан, створений генієм великого Сапармурата Туркменбаші, відзначив свій 10-річний ювілей!" Відразу слід пояснити, що Сапармуратом звуть президента країни, який за пашпортом має прізвище Ніязов, але дозволив називати себе „Туркменбаші", тобто батьком туркменів. Президент написав книжку „Рухнама", яка стала „великим вченням Туркменбаші про духовно-моральне удосконалення людини". Газета пише, що „великий Сердар (тобто – вождь) зібрав у книжці дорогоцінні розсипи мудрості, які визначили моральні позиції народу на майбутні віки". І тепер 30 красунь, серед яких мають вибрати найвродливішу туркменку на конкурсі у Палаці культури ім. Сапармурата Туркменбаші, повинні передовсім виконати завдання за темою „Рухнама – свята книга туркменів усього світу".

Хоча Туркменістан має чимало пустель, але у містах і селах люди насаджують зелень. Газета пише: „Зусиллями Сапармурата Туркменбаші узбіччя наших шляхів, міські вулиці, площі, парки і сквери прикрашають розкішні шати зелені і квітів. Сьогодні кожен знає, що така краса народилася завдяки невтомним турботам нашого Сердара, і ми щиро вдячні за це Сапармуратові Туркменбаші, висловлюючи сердечну вдячність провідникові держави".

Прийнято закон про пенсії, який „ще раз доводить піклування нашого Сердара про кожного трудівника Туркменістану". Свято туркменської дині заснував... Туркменбаші. Споруджено фабрику фармації завдяки ...Туркменбаші. Нові мінеральні добрива випробовуються на посівах пшениці і бавовни сортів „Туркменбаші". Змонтовано нову міжміську телефонічну станцію, яка свідчить про „нові грандіозні пляни Великого Сердара". Газета пише: „Втілення у життя програми, розробленої під мудрим керівництвом Президента Туркменістану Сапармурата Туркменбаші, дозволяє розвивати зв'язок країни випереджуючими темпами". У центрі столиці є вулиця Туркменбаші, одне з міст має назву – Туркменбаші.

Газета, засновником якої є Туркменбаші, запевняє читачів: „Ми, громадяни нашого рідного Туркменістану, під проводом далекозорого і мудрого Сердара, Великого Сапармурата Туркменбаші, будуємо Туркменську державу – незалежну, невтральну, демократичну".

Про становище віруючих в Туркменістані розповів 5 листопада минулого року в інтерв'ю британській агенції „Keston News Service" колишній міністер закордонних справ Туркменістану, 52-річний Борис Шахмурадов, який потрапив у неласку до Ніязова, був призначений послом до Китаю, а потім зміщений і з цієї посади. Він сказав, що Ніязов особисто приймає рішення з усіх галузей життя, в тому числі і у справах релігій, хоча сам мало тямить у цій площині. Як недавній комуністичний керівник Туркменської республіки в складі СССР, він став тут президентом, але зберіг світогляд партійного секретаря середнього рівня. Усе життя в країні контролює спадкоємець КҐБ – Комітет національної безпеки, який налічує 10 тисяч офіцерів, але до церковних справ втручаються усі державні відомства. Властиво, в Туркменістані заборонені усі конфесії, крім ісляму і Російської Православної церкви. Але й ці останні теж перебувають під контролею диктатора. Головний муфтій мусульман Насрула ібн Айбадула позбавлений впливу на віруючих, на духовні посади призначені особи з оточення президента. Французька фірма „Bouygues" за 86 мільйонів долярів державних коштів спорудила в селі Кипчак мечеть на честь матері Ніязова, але мусульмани не хочуть її відвідувати. Написана Ніязовим „свята книга мусульман" – „Рухнама", яку 19 жовтня минулого року парлямент – Рада народу – визнав новим Кораном, осуджена арабськими ісламськими країнами.

Російську Православну церкву в Туркменістані Ніязов прагне відірвати від її проводу, що міститься в сусідньому Узбекистані, щоб повністю підпорядкувати її собі. Не відповідають правді, сказав Шахмурадов, заяви Ніязова про повернення православним відібраних у них за часів комуністичного режиму храмів і будівництво нових. У ще гіршому стані перебувають протестантські християнські громади, оголошені поза законом. Їхні провідники ув'язнені, будинки зруйновані. Увесь світ обійшла відеоплівка про руйнування в Ашгабаті молитовного будинку адвентистів. Уряди ряду держав, в томи числі і США, звернулися до Ніязова з клопотанням про звільнення з в'язниці в портовому місті Туркменбаші провідника баптистів Атакова. Але Туркменбаші не читає жодних звертань.

Фелікс Хмельковський

Жінки працюють у полі.

Посольство України в Туркменістані.

Чоловіки готують частування.

Українців поділено на дві етнічні групи

ВАРШАВА. – У Польщі 15 січня оприлюднено урядове дослідження про національні меншини, в якому українську меншину поділено на 230 тисяч українців та 60-70 тисяч лемків. Голова об'єднання українців у Польщі Мирон Киртичак заявив, що, на його думку, уряд поділив українців з кількох причин. Найперше, тому що уряд не знає або не хоче знати того, що лемки – це такі самі українці, як, скажімо, мазури – поляки. По-друге, такий поділ – це ще довоєнна традиція. І по-третє, частина лемків сама вважає себе окремою народністю. Але, якщо без поділів, то українська меншина у Польщі найбільша або приблизно така за кількістю, як німецька. Росіян у Польщі, наприклад, лише 10 тисяч, євреїв взагалі майже не залишилося. Одначе, українська меншина відчуває найменше піклування про розвиток своєї культури з боку самої української держави.

Мирон Киртичак сказав й про те, що контакти з українськими урядовими організаціями є епізодичні, нема концепції і послідовної співпраці, не кажучи вже про фінансову підтримку. Це питання порушувалось на минулому Всесвітньому форумі українців, але так, як це буває на такого роду зібраннях, поговорили – і на тому закінчилося. Минулими роками українська меншина в Польщі відчувала значну фінансову підтримку самої польської держави. У цьогорічному ж проєкті бюджету пропонують зменшити це фінансування на 70 відсотків. На практиці це означатиме згортання всієї діяльности українських культурологічних організацій в Польщі. Не буде можливости проводити щорічні фестивалі української культури, не зможуть виходити українські періодичні видання, а газета „Наше слово", яку читають не лише у Польщі, а й в інших країнах, перетвориться на малотиражний листок.

Якщо пропозиція лівого уряду щодо скорочення фінансування культурних потреб національних меншин пройде через Сейм, то можна буде говорити про найгіршу за всі роки незалежности Польщі ситуацію, в якій опиняться українці.

Радіо „Свобода"

Нарешті ми почуваємося поляками

Інтерв'ю з головою Союзу поляків в Україні С. Костецьким

– В Україні офіційно проживає 215 тисяч поляків. А скільки їх є насправді?

– Насправді їх значно більше. У часи перепису 1989 року поляки боялися визнати своє національне коріння і писалися в анкетах росіянами або українцями, тепер цього вже не треба.

– Звідки узялися поляки в центральній, східній і південній Україні?

– Це нащадки тих поляків, які після розділень Польщі опинилися на теренах Російської імперії. Це також нащадки повстанців 1830-31 і 1863 років, висланих у кайданах на Сибір, нащадки поляків, репресованих сталінщиною у XX столітті. А також нащадки поляків, депортованих на схід після вересня 1939 року. У 1989 році вища влада СССР дозволила утворювати організації національних меншин. У травні 1990 року в Києві відбувся І Конґрес поляків в Україні під еґідою Союзу поляків в Україні. Наступний, скликаний через рік, вже не віддзеркалював єдности, бо на той час у Львові вже діяла Федерація польських організацій в Україні.

– Своєю метою ви визначили відродження польськости. Чи вдалося досягнути цієї мети?

– Ми починали від допомоги у задоволенні першочергових потреб поляків в Україні – оборони національних прав, вивченні рідної мови, відродження культури. Ми схвалили Декларяцію про незалежність Укарїни, тому що, передовсім, є її громадянами. Незмірмо важливим є визнання українців за наших братів з підкресленням нашої поваги до мови, культури, традицій і звичаїв українського народу. Ми домагалися утворення національно-культурних автономій на теренах, де були зосереджені поляки. Зокрема йшлося про відкриття осередків польської культури у Києві, Львові, Житомирі, Хмельницькому, Одесі, Вінниці. Ми нагадали про пам'ятки польської культури, особливо храми і цвинтарі. Наголошували на потребі утворення Меморіялу польських офіцерів, страчених у Харкові катами з НКВД.

– Яка чисельність вашої організації?

– Близько 13 тисячі осіб, об'єднаних у 73 відділах. Найчисельніші відділи діють у Житомирі, Хмельницькому, Кам'янці-Подільському, Бердичеві і Одесі. Наші можливості поширило і утворення галузевих структур: ми маємо товариства сільських вчених, медиків, фармерів, підприємців і молоді. Плянується утворення товариств польських інженерів, католиків і „Матері шкільної".

– А як виглядає польське шкільництво в Україні?

– На жаль, на найкраще. На зламі 1920-30-их років ми мали в Україні 238 польських шкіл. Тільки в одному районі на Житомирщині діяли 43 школи, 22 світлиці, 69 бібліотек. У Києві були педагогічні інститут і технікум. Те ж саме в Хмельницькому. На жаль, цей доробок був знищений. Тепер у Києві в двох школах діти вивчають польську мову, в деяких є факультативне її вивчення. Ми утворили Товариство польських вчителів, але воно зайняте тільки методикою вивчення мови і не може домагатися створення кляс польської мови, навіть коли є охочі її вивчати.

– Хто допомагає вашій організації?

– Ми функціонуємо за підтримки товариства „Спільнота польська". На жаль, такої допомоги нам не може подати уряд Укаріни. У 1991 році уряд Польщі надав Союзові українців у Польщі 630 тисяч долярів на придбання будинку. Ми очікуємо такої допомоги від нашого уряду. Тепер ми отримуємо від держави надто символічну допомогу – 380-520 долярів на рік. Проте попри слабку фінансову підтримку ми відчуваємо прихильне ставлення влади. Але на місцях вирішення тих чи інших справ часто уповільнюється через неприхильність місцевих службовців. Нас непокоїть також проблема польської мови у католицьких костелах, оскільки не всі служителі володіють нею. А втім, для того й створено наш Союз, щоб розв'язувати ці проблеми.

Розмову вів **Лєшек Вантробський**
(„Нови дзєннік")

Визначені кандидати на присудження Національної премії ім. Т. Шевченка

КИЇВ. – Комітет з Національної премії імені Тараса Шевченка 2002 року таємним голосуванням визначив, що до третього кола конкурсу допущені такі кандидатури:

– в галузі літератури, публіцистики і культурології:

Емма Андрієвська (збірка поезій „Вілли над морем"); **Сергій Білокінь** (науково-публіцистичні книги про терор в Україні); **Євген Дудар** (збірка гумору й сатири „Українці мої, українці..."); **Тетяна Кара-Васильєва** (книги „Літурґійне шитво України", „Шедеври церковного шитва України"); **Марія Матіос** (книги прози „Життя коротке", „Нація"); **Вячеслав Медвідь** (книги „Льох", „Кров по соломі"); **Анатоль Перепадя** (переклади творів Марселя Пруста), **Вадим Пеунов** (публіцистичні твори); **Людмила Пляшко** (книга „Сорочинський іконостас"); **Анатолій Погрібний** (книги публіцистики); **Ігор Римарук** (збірка поезій „Діва Обида"); **Василь Рубан** (роман „На протилежному боці від добра"); **Микола Рябий** („Хто як Бог"); **Михайло Слабошпицький** (книга „Українські меценати"); **Рауль Чичилава** (переклади поезій грузинською мовою);

– в галузі музичного мистцтва:

Ярослав Бабуняк (концертні програми чоловічого хору „Гомін"); **Микола Буравський** (музичні програми театру українського фолкльору „Берегиня"); **Микола Гобдич** (концертні програми камерного хору „Київ"); **Юрій Ланюк** (музичні твори на біблійні тексти і твори В. Стуса); **Роман Майборода** (вокальні партії в операх М. Лисенка і Дж. Верді); **Вячеслав Палкін** (концертні програми камерного хору Харківської філармонії);

– в галузі образотворчого мистецтва:

Андрій Бокотей (художні композиції зі скла і кераміки); **Костянтин Лавро** (ілюстрації до книжок), **Єлизавета Миронова** (серія живопису „Відродження козацтва");

– в галузі сценічного та екранного мистецтва:

Михайло Голубович (головна роля у виставі „Варавва" Луганського музично-драматичного театру); **Левко Колодуб, Віталій Куценко, Леонід Куколєв, Надія Швець, Петро Бойко** (опера „Поет" Харківського оперного театру); **Володимир Кучинський, Олег Стефанов, Наталія Половинка, Андрій Водичев** (вистави Львівського театру ім. Леся Курбаса); **Аркадій Мікульський, Леонід Череватенко** (кінотрилогія „Я камінь з Божої пращі").

Комітет пропонує надсилати рецензії та відгуки про ці твори на його адресу: вул. Прорізна, 2, Київ, 01001 Україна.

„Біле братство" повертається?

У 1992-93-их роках в Києві, Львові, Одесі, інших містах можна було зустріти серед буденного дня, десь на Хрещатику чи Дерибасівській, юрби дивних людей, які, експансивно-люб'язно усміхаючись до кожного перехожого, роздавали листівки зі зображенням „Живої Богині Марії Деві Христос". З паперового чотирикутника на зацікавлених дивилася не позбавлена вроди молода жінка в „білих одежах", зі зоряним німбом над головою і цілком земним обличчям.

До свого „божественного життя" Марина Цвігун виростала на Донеччині, працювала журналісткою в місцевій пресі, комсомольською функціонеркою в районному комітеті Спілки комуністичної молоді, особливими чеснотами й моральними принципами не відрізнялась.

90-ті роки в Україні були періодом зрікання одних цінностей, пошуку інших, епохою мітинґів, запеклих дискусій, вірою в екстрасенсів. На одному з таких „екстрасенсорних сеансів", які проводив кібернетик Юрій Кривоногов, Марина надіслала йому записку, де писала, що під час клінічної смерти бачила Бога, який дещо їй сказав, і цим „дещо" вона хотіла б поділитися з ним.

Як пізніше розповів мені директор Центру кібернетики в Києві академік В. Михалевич, Ю. Кривоногов був не просто одним з кількох тисяч науковців їхнього центру, він був науковим співробітником відділу, який працював над закритою темою для Міністерства оборони – дослідженням психотропної зброї. Тобто зброї, що здатна програмувати, гіпнозувати, „зомбувати" людей до такого стану, що вони готові виконувати будь-які команди й накази.

Юрій, він же Іоан, котрого з Мариною Цвігун розділяло 25 років віку, став за сумісництвом черговим чоловіком „живої богині".

„Бог уже прийшов на Землю в особі української жінки, яка перевтілена в Божу матір і водночас Сина Божого - Марію Деві Христос, – проповідував Юрій Кривоногов. – Велика місія випала на долю Марини Цвігун та її піддaних з „Білого братства". Треба покаятися, бо гряде судний день".

Бажаючих покаятися і йти будь-куди за „Марією Деві Христос" виявилося десятки тисяч з усього колишнього Радянського Союзу. Підлітки, студенти, чоловіки й жінки середнього віку залишали свої домівки й, немов „зомбі", за сотні кілометрів приїздили до Києва, де за триметровою огорожею містилася штаб-квартира „Білого братства", готові вмерти за „віру" і свою „богиню". В організації була сувора конспірація, жорстка дисципліна, сувора ієрархія (апостоли, ієродиякони, ігумени і т. ін.). „Братчикам" заборонялося споживати м'ясо, масло, і багато з їхньої пастви, як потім встановить медична експертиза, зазнають виснаження.

Новоявлені „боги" вимагали, щоб ті, хто покаявся, приносили до братства гроші й цінності, проповідували зречення від своїх родин та усього земного довколишнього світу, й батьки роками розшукували у відділеннях міліції та моргах своїх безвісти пропалих дітей.

Йшов 1993-ій рік. Наближався обіцяний „богами" день Страшного суду. Але лише богообрані мали піднятися на небо. Перед вознесінням „братчики" припасли місткості з бензиною. Кілька десятків вірних „Марії Деві Христос", захопивши Софіївський собор у Києві, плянували самоспалення. Правда, для „живої богині" й Іоанна сценарієм було передбачено шляхи втечі з місця події. Інсценізіція „судного дня" закінчилася арештами білобратчиків.

Слідство і суд тривали майже десять місяців. Окрім правників, працювали психіятри, психологи, реабілітаційні терапевти, оскільки у всіх членів секти було встановлено глибоке порушення психіки, в багатьох – з маніякальним синдромом. До Києва з усіх околиць колишнього Радянського Союзу з'їжджалися матері, батьки, близькі, друзі тих, хто вважав, що втратив своїх сина чи доньку, чоловіка чи дружину назавжди.

„Марія Деві Христос", яку так довго ховали від людського ока в будинку за височенним парканом, обнесеним колючим дротом, майже все заперечувала: вона нікого не закликала гинути заради „живої богині", нікому не заважала повернутися туди, звідки прийшов, нікого силою не примушувала молитися.

Суд встановив, що громадянка М. Цвігун-Кривоногова порушила

1993 рік. Затримання членів „Білого братства" за порушення громадського порядку на Софіївській площі у Києві.

Фото: AP

цілу низку статтей Кримінального кодексу й засудив її до чотирьох років позбавлення волі.

Відбувши свій термін у жіночій колонії, минулого року Марина Цвігун повернулася до Києва. „Апостола Іоанна", тобто Юрія Кривоногова, вона за цей час встигла розлюбити, (тому що той став „Юдою") і вийшла заміж втретє за іншого „апостола" – Івана-Петра Другого (в миру – Ковальчук), який подарував їй недавно авто марки „Тойота". Вони часто роз'їжджають разом Україною, правда, на лобовому склі свого автомобіля поки що не наважуються чіпляти плакати на кшталт: „Будьте обережні! Одного дня це авто може опинитися без водія, який вознесеться на небо..." Тому що нова „Марія Деві Христос" привселюдно відмовилася від проголошення нового дня Страшного суду, але не зреклася свого вчення. Лише внесла деякі корективи: наприклад, не приводити на богослужіння дітей, не говорити про кінець світу, не проповідувати „свободи кохання"...

За чотири роки відсутности „богині" далеко не всі її учні прокинулися від того страшного летаргійного сну: писали їй листи, провідували, чекали на її повернення. Хіба що Юрій Кривоногов став „відступником": „Мені соромно за ту маячню, що я писав і виголошував", –признався він. – Залишіть мене в спокої". От за це зречення пастка, найбільш віддана ідеям „живої богині", й прокляла „апостола Івана".

А тим часом вітер на київських вулицях знову розвіює білі листівки з зображенням „живої богині". Марина Мамонова-Цвігун-Кривоногова-Ковальчук приміряє білі шати вдруге.

В часи сум'яття в умах і серцях, в часи політичної каламуті дуже легко зомбувати неприкаяні душі. І нікому нагадати легковірним людям слова Христа: „Бійтеся вовків, що приходять до вас в овечих шкурах..."

Катерина Кіндрась

П'ятеро запорізьких альпіністів піднялися на найвищу гору Південної Америки

ЗАПОРІЖЖЯ. – Команда запорізьких альпіністів-аматорів зі спортового клюбу „Юніт" 16 січня піднялися на найвищу південноамериканську гору – Аконкаґуа в Арґентині (6 тис. 962 м – 22,834 футів). Як повідомив один з учасників сходження Андрій Молодцов, маршрут на верх гори альпіністи подолали без особливих проблем. 22 січня вони мали повернутися до Запоріжжя.

УВАГА! **ЗМІНА ГОДИНИ ДОПОВІДІ!**

Доповідь „Україна напередодні парламентських виборів", яку виголосить О. ГАРАНЬ,

відбудеться

в суботу, 26 січня 2002 р., о год. 5-ій по пол. в будинку НТШ

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Пейзаж із жінкою у вікні

У видавництві „Лілея-НВ" видрукувано нову книжку Ліди Палій „Жінка у вікні. Вибране" (2001), що є, за задумом авторки, підсумковою, якщо у поезії можна взагалі робити якість підсумки чи висновки, але очевидність множинного ландшафту, який бачить жінка у вікні, виправдовує зусилля кожного, хто хоче стати поруч і дивитися разом із нею, не сказавши ні слова, бо слова – тільки її.

Загальна тональність віршів Ліди Палій – усамітнення та споглядання, екзистенційний сховок від многоликости світу у власних мовних потоках, нею почутих і нею записаних.

Самотність,
без запаху, без кольору,
густе павутиння
напнуте на дзеркалі
в порожній кімнаті.

Зміна пейзажів не змінює духовних станів ліричного суб'єкта у Ліди Палій, що підтверджує прагнення авторки зберегти автентичність голосу, самозаглибленого і до певного сенсу сповідального, очевидно, перед часом свого буття. У цьому прагненні Л. Палій цілковито перебуває у руслі тих тенденцій сучасної поезії, які не варто класифікувати одним-єдиним присудом щодо стильових домінант, але їх можна виводити із модерністичного шляху літератури XX століття: впливи західної поезії та естетики в парі із малими формами – прикметна ознака пошуків авторки. Це останнє особливо помітне у Ліди Палій.

Обкладинка збірки Ліди Палій.

Усвідомлення поезії – справа виключно індивідуальна, усталені стереотипи в українців щодо поетичної творчости та її функціонування мистецтва у соціюмі річ звісна і не раз дискутована, але не вічні ці стереотипи, хоч закорінені у національні комплекси, яких позбутися доволі важко. У Ліди Палій ця проблема вирішується у площині індивідуалізованої структури художнього світу, означеного нею самою, як споглядання у вікно, де не часто з'являється урбаністичний пейзаж, але, натомість, перебування у інтер'єрі кімнати та найближчому, що є за вікном – саді, це те хвилинне, але у своїй проминальності цінне і пам'ятне, що промовляє нам мовою поезії:

В затіненім саду
За колючим дротом ожини
За дикою рожею
За роками
Даремно шукаю
Малу дівчинку
З білими косами

Книжка „Жінка у вікні" – книжка печалі, пошук власних загублених пейзажів. Не можна сказати, що поетка в якийсь спосіб мітологізує буття чи дошукується ірраціональних елементів людської свідомости. Навпаки, її світ цілковито залежний від емоцій та почувань, які інколи закорінені у реальні переживання. Зокрема з таких зорово-емоційних бльоків будується образна система Ліди Палій, де домінантою семантики образів є персоніфікація буденних понять, їх трансформація у сферу поетичної мови, яка абсолютно протилежна від мови буденної – саме тому між поетом та читачем інколи виникає комунікабельний конфлікт: рівень сприймача перебуває в іншій системі координат.

Гадаю, що свідомо авторка уникає будь-якого патосу, що насамперед відрізняє її від багатьох поеток, що так часто (і безпідставно) оживлюють у своїх творах „бароковість" емоцій з арсеналу минулого століття. Стриманість художнього вислову у Л. Палій походить із усвідомленням художньої мети своєї творчости та свого дару.

Вичленування із мовних потоків мови поезії варте людського життя, а інколи чогось більше, однак ні те, ні інше не позбавлене печалі. Про це вам скаже Ліда Палій.

Василь Махно

ПОЕТИЧНЕ СЛОВО

„Дивись на зорі..."

Сповнилося 65 років від дня народження відомому українському поетові-шістдесятникові, першому голові НРУ, державному діячеві Іванові Драчеві. Пропонуємо читачам декілька віршів з нових творів поета.

Наша мати

Чи Галицька вона, а чи Луганська?
Донецька, може?!
Слобожанська теж!
Чи Київська –
Сарматська і Поганська
Повстала з дна і клекоту пожеж?
В лісах Волинських,
в схронах Тернопілля
Ось так сказала: вийди і бери
З Дністра й Нічлави потойбічне зілля
І напувай охлялі прапори!
Дивись на зорі – не здавайся зморі.
Де клекіт мук, там і любов до дна.
Молись на Матір. В неї очі хворі.
Вона сидить самотня край вікна.
І дожидає, дожидає зміни
Крізь кляту кукурудзяну судьбу
І дожидає тої України...
Десь Син пішов.
На хрест? Чи на ганьбу?!
Десь Син пішов. Вона чекає Сина.
Крізь сторч століть –
все та ж самотина.
Їй вибирає очі хуртовина
У кожній хаті з кожного вікна...

Грудень 1977 р.

Блудний син
Американський варіант

В Лос-Анджелесі, просто на газоні,
Впав чоловік в травицю долілиць
І бачить крізь планету: грають коні
І грає Роська в шалі їх зіниць.
Впав чоловік
і бачить крізь всю землю
Траву свою і стежечку свою,
Таку свою, що геть не відокремлю
Від тої споришевої в раю.
Впав чоловік
під пальмами чужими
І бачить верболози, й чагарі,
І сиву матір з сивими дверима,
Де туляться на кроквах дві зорі.
Впав чоловік, і годі йому встати,
І кранами його не підвести.
Він бачить крізь планету:
вийшла мати,
Він крізь планету шепче їй: „Прости".
Хто він такий? Чого він так ридає?
Чого він сльози сушить крадькома?..
Це блудний син.
І хто його не знає?
На скронях в нього вже кипить зима.
В Лос-Анджелесі, просто на газоні,
Впав чоловік в травицю долілиць.
Над ним ревуть тяжкі залізні коні
І небо стогне від залізних птиць...

Я – ганчірка в Божій руці
Я – не камінь з Божої пращі.
Мене зманювали манівці.
Біс поглинув літа найкращі.
Та я вийшов на магістраль.
Люті думи. Чорна робота.
Тож кинжаль мене чи не кинжаль
Ти, бабота, чи ти, парубота.
Я гостинець знаю твердий,
Знаю, як його твердь верстати,
Як обходити мури твердинь
Вибухівкою смерть заверстати.
Ви ж заслинені в люті брудній,
Одна звивина, й та од кашкета,
Одробляєте трудодні,
Заробляєте на клеврета.
Я – ганчірка в Божій руці.
Я – не стяг, що звитягами гордий...
Тож підходьте, мужі – горобці,
Підставляйте замурзані морди...

Жаба заздрости

Заздрість людська –
звичайна супутниця щасливців...
Автор „Історії Русів"

Жаба заздрости в грудях росте,
І мале жабеня підростає.
Схема заздрости дуже проста є:
Чом не в мене, а в вас, як на те, –
Золотішого ж в мене немає?!
Так ростеш ти, моя заздросте,
І мале жабеня підростає!..

Чом у нього – машини й стада,
Чом у нього – красуні та банки,
А дружина, як смерть, молода,
Вмить виповняє всі забаганки,
Ну а тут – і стара, і дурна, і руда,
З одним оком, і та підгляда
З хижим комплексом
ганки-поганки...

Світ – це заздрість. Куди не підеш,
Найвірніша із вірних раба є...
Жабу заздрости в грудях уб'єш,
Та мале жабеня вже стрибає...

Письменник, якому вдалося пережити незгоди

До 100-річчя від дня народження Юрія Яновського

Високомистецькі твори Юрія Яновського вивели його в число кращих письменників України. Юрій Яновський народився 14 серпня 1902 року на хуторі Маєровому (тепер с. Нечаївка Кіровоградської области). Освіту здобував в Єлисаветградському народному та земському реальному училищах. З 1922 року почав студіювати на електричному факультеті Київського політехнічного інституту, пробував сили в аматорському театральному середовищі. У 1925 році він випустив у світ першу збірку оповідань „Мамутові бивні", а вже друга – „Кров землі" принесла йому розголос. В 1926-27 роках Юрій Яновський працював художнім редактором Одеської кінофабрики, опісля переїхав до Харкова, де зосередилося літературнотворче життя, але тривали й судові процеси над українською елітою, які з болем переживав Ю. Яновський. У 1939 році Юрій Яновський переїхав до Києва. Його обминули перші репресії – можливо, тому, що у 1922 році він написав свій вірш „Море" російською мовою, але пізніше все одно перейшов у своїй поезії на рідну українську мову. У 1927 році вийшла його збірка „Прекрасна Ут", після чого він перейшов на прозу. Романтичні новелі раннього періоду і критичні статті поставили його поруч з М. Хвильовим, одним з найвизначніших романтиків в українській літературі першої половини XX століття, який не витримав тиску більшовиків і вдався до самогубства.

Твори Ю. Яновського „Майстер корабля" (1928), „Чотири шаблі" (1931), у яких романтично зображено народний рух відроджуваної України, захопили читачів. До тієї самої теми, дещо з іншим підходом, він повернувся в романі „Вершники" (1935). Високо цінував Ю. Яновського Олесь Гончар, який писав: „Почувається, що при всій делікатності і зовнішній мовби поступливості є в цій людині метал, що наскрізно дзвенить у „Вершниках": метал гідности й гордости народної, внутрішній запас некрикливої мужности, благородства". У Києві Ю. Яновський працював у театрі, газетах і журналах, писав сценарії до кінофільмів, створив ряд п'єс. Після війни він написав роман „Жива вода", за який його критикували, звинувативши за відхилення від лінії „соціялістичного реалізму" і націоналізм. Він був змушений повністю переробити свій роман і видати під новою назвою „Мир" (1956). Під впливом репресій Ю. Яновський захворів. Однак завдяки Максимові Рильському твори Яновського були зібрані й перевидані, а деякі побачили світ вже після його смерті в 1954 році.

Незважаючи на гнітючу атмосферу, Ю. Яновському вдалося пережити незгоди і увійти в клясичний фонд української літератури зі славою знаменитого прозаїка і поета, новеліста і драматурга, журналіста і фейлетоніста, сценариста і критика.

Ярослав Стех

Промінь світла в темному куті історії

Юрій Кульчицький, „Шаблі з плугів". Львів, 2002 р.

Є в Україні історичні теми, які й досі вкриті такою темрявою, що у них годі й розібратися звичайному читачеві. Однією з них є історія повстанської боротьби під час визвольних змагань у роки першого проголошення незалежної України. Радянські історики багато й охоче писали про боротьбу Червоної армії проти Добровільної та інших білих армій, подолання кримського Перекопу у війні проти Врангеля, кінноту Будьонного, вояків Котовського і Щорса. Не завжди називалися супротивники цих полків, а коли й говорилося чи показувалося, то переважно у викривленій, зневажливій формі. На екрані з'являлися оскаженілий від істеричної люті Нестор Махно, якісь темні і жорстокі отамани бандитських зграй. Ходили приглушені чутки про Холодний Яр, і письменник Микола Негода був змушений переписати на радянський лад „Холодний Яр" Юрія Горліса-Горського, надавши книжці іншого політичного забарвлення, вигідного для замовників того писання.

Можливо, про народних повстанців і їхніх ватажків більше знають на Заході, ніж в Україні, тому книжка проф. Юрія Кульчицького, видана в Україні, має значення проліска перед великим зрушенням у складній темі. Я понад 30 років прожив на Черкащині, поблизу від Холодного Яру, але донедавна мав дуже імлисте уявлення про те, що там діялося у роки так званої громадянської війни і після неї. А там йшла тривала боротьба, у якій регулярні червоні війська виявилися безсилими і влада була змушена вдатися до агентурної роботи, підкупу зрадників, донощиків, стеження, засідок, провокацій, щоб через багато років врешті приборкати боротьбу. На десятиріччя розтяглося репресування місцевого населення, змушеного мовчати з цієї теми.

З книжки Юрія Кульчицького перед читачем постають славні постаті організаторів і провідників боротьби проти окупаційного режиму. Хто в пострадянській Україні не чув про червоний Таращанський полк? Але тільки з книжки Ю. Кульчицького постала правда про те, що цей полк боровся за вільну Україну, аж доки не потрапив у обставини, за яких командир полку Гребенко був страчений, а вояки змушені до служби під червоним прапором.

З історичного небуття повертаються в Україну отамани Блакитний, Кваша, Гулий-Гуленко, Деркач, Гризло та інші, які командували тисячами повстанців Холодного Яру й перемагали у важких боях. Командувач Вільного козацтва Юрій Тютюнник зі Звенигородки, Данило Терпило-Зелений з берегів Дніпра, повстанська бригада Волинця з Вінничини, месниця Маруся Соколовська з тисячним загоном на Київщині... Ось чиїми іменами варто назвати вулиці центральної і східної України замість імен їхніх супротивників Котовського, Щорса чи Фрунзе.

Книжка Юрія Кульчицького – це ніби ключ до майбутніх численних історичних монографій та художніх творів, до фільмів, тому що діяльність кожного зі згаданих у ній повстанських формувань сповнена численних перемог і ратної звитяги. Герої цієї боротьби не несуть жодної відповідальности за те, що для України війна скінчилася поразкою. Вони зробили усе, що могли...

На жаль, говорячи про нову книжку, не можу промовчати про прикрі неточності у географічних назвах, особливо тому, що книжку з посиленою цікавістю читатимуть у тих селах, які названі з помилками. Варто уточнити, що згадані у книжці села і міста Черепена, Вільшан, Козацьк, Топольне, Калинболото, Мошин, Ризниці Звенигород, Межиріччя, Лiтинь, Нова Уштиця, Плеканівка, Глованевськ, Лубенськ, Патіїв, Зрайок, Баршипіль – це Черепин, Вільшана, Козацьке, Топильна, Кальниболото, Мошни, Ризине, Звенигородка, Межиріч, Літин, Нова Ушиця, Плескачівка, Голованевськ, Лубни, Тетіїв, Зрайки... Баршипіль може бути Борисполем або Баришівкою... Шпола і Сміла, названі селами, насправді – міста, а місто Княжна – це село Княжа. Бобринськ – колишня назва станції Бобринської, тепер імені Шевченка (а може йдеться про Бобринець?). Межиборська республіка, очевидно, була у Меджибожі. Звісно, ці недоліки не применшують значення описуваних подій, але без них було б краще.

Левко Хмельковський

Тривога на летовищі

ОДЕСА. – 16 січня в туалеті кав'ярні „Авіон", розташованої поблизу Одеського міжнародного летовища, вибухнув закладений тут вибуховий пристрій. Жертв немає. Анонімний зловмисник після вибуху, одночасно телефоном і електронною поштою, повідомив про закладену вибухівку в літаку „Австрійських авіоліній", що летів з Одеси до Відня. Він назвався директором Міжнародного терористичного аґентства „Хунта Піночета".

Терорист, погрожуючи підірвати літак, вимагав один мільйон долярів, а також висвітлення подій, що розгорталися, у засобах масової інформації. Він також повідомив, що вибухівку закладено і на землі, проте не вказував, в якому саме місці. Через півгодини після вибуху до чергового міліції надійшло повідомлення про замінування будівлі летовища, де тривала реєстрація пасажирів на рейс Одеса – Стамбул. Пасажири і екіпаж літака Одеса – Москва були терміново евакуйовані прямо з льотного поля. Внаслідок обстеження будівлі авіовокзалу вибухового пристрою не виявлено. Літак, що здійснював лет до Відня зі 33 пасажирами і шістьма членами екіпажу на борту, здійснив вимушену посадку на одному з австрійських летовищ. 17 січня СБУ порушила кримінальну справу за фактом вибуху.

УНІАН

Той, що приніс Е. Гемінґвеєві Нобелівську нагороду

Життя кубинця Ґреґоріо Фуентеса доводить, як можна прожити довге і діяльне життя без коштовностей і майна, змалку палити міцний кубинський тютюн і при цьому дожити до 104 років, не мати навіть власного човна, і наперекір тому понад 30 років стояти біля штурвалу прославленого судна „Пілар".

І все ж так було. Старий Ґреґоріо Фуентес і новачок на Кубі – Ернест Гемінґвей познайомились у 1928 році. „Старий був худий, а на потилиці мав багато глибоких зморшок, – безжалісно точно виписав, немов прагнув закарбувати навіки, у своїй книзі американський письменник. – ...Все на ньому було старе, крім його очей. Очі були одного кольору з морем, вони були сердечні і нездоланні". Таким назавжди увійшов до історії Ґреґоріо Фуентес – герой роману „Старий і море" („Old Man and the Sea"), твору, котрий приніс його авторові в 1954 році Нобелівську літературну нагороду, а невідомому кубинському рибалці – безсмертя.

Ґреґоріо Фуентес понад 30 років приятелював з письменником, з ним він духовно зблизився, вважав його за найкращого знавця рибальства. Він приріс до загадкового американця душею. І на письменника Старий справив глибоке враження. Вони розмовляли мало, але розумілися. На початку 1930-их років Гемінґвей найняв Старого, щоб той дбав за його рибальський човен „Пілар". Ґреґоріо погодився. Встановлена платня – 250 долярів - скріпила угоду, якій довелось пережити письменникову смерть. Перед від'їздом до Америки в 1960 році увінчаний славою письменник прийшов попрощатись з Фуентесом. Мабуть, уже знав, що вони розлучаються назавжди. Але достеменно Гемінґвей знав, кому має човен „Пілар" дістатися у спадщину. Човен став окрасою життя Старого, який після смерти свого доброго приятеля не переставав нарікати, що рибальство зараз не таке, яким бувало. Старий пережив свого приятеля на понад 30 років.

Сьогодні човен „Пілар" належить музеєві Ернеста Гемінґвея в Гавані. Туди його передав Старий Ґреґоріо Фуентес. За його життя до музею тягнулись люди, щоб торкнутись живої леґенди.

15 січня 104-річний рибалка помер. Віриться, що і по його смерті не вмре історія про Старого, котрий, навіть програвши тяжкий бій з акулами, все ж вірив у те, що людину можна зігнути, але не можна знищити.

Оксана Пеленська

Короткі новини з України

Побили редактора газети „Літературний Львів" Павла Федюка

ЛЬВІВ. – 16 січня невідомі вчинили напад на редактора газети „Літературний Львів" Павла Федюка у його власній квартирі. З тяжкою черепно-мозковою травмою і пошкодженням грудної клітки журналіст перебуває у нейрохірургічному відділенні лікарні швидкої медичної допомоги. Обставини і мотиви злочину з'ясовуються.

Єдина в Криму україномовна газета не має коштів на видання

СИМФЕРОПОЛЬ. – Через відсутність коштів може не вийти наступний номер єдиної в Криму україномовної просвітницької громадсько-політичної та літературної газети „Кримська світлиця". Як повідомили 16 січня з редакції газети, з листопада минулого року газета, якій окремим рядком у державному бюджеті України передбачено фінансову дотацію, не отримала ні копійки.

Через відсутність власного приміщення і неможливість розрахуватися з орендодавцями будь-якого дня і люди, і техніка можуть опинитися на вулиці.

В. Черномирдін вважає доцільним надати російській мові в Україні статус офіційної

КИЇВ. – Посол Росії в Україні Віктор Черномирдін заявив 18 січня, що вважає доцільним, аби російська мова в Україні мала статус офіційної. На засіданні Всеукраїнського і Київського прес-клубів В. Черномирдін відзначив, що Україна повинна мати свою державну мову – українську, і ніхто не може і не повинен цього заперечувати. Але можна зробити російську мову офіційною, сказав посол. В Україні проживає 12-15 млн. українських громадян, для яких російська мова є рідною. „Треба з повагою ставитися до цих громадян, не принижувати їх і не вимагати від них неможливого – одразу розмовляти і писати українською мовою. На думку посла, пройде час, і всі знатимуть українську мову.

Відповідаючи на запитання журналістів, посол сказав, що його успіхи у вивченні української мови слабкі, оскільки бракує часу на її вивчення.

„Ольвія" – національний заповідник

КИЇВ. – 17 січня Президент України Леонід Кучма своїм указом надав Державному історико-археологічному заповідникові „Ольвія" Миколаївської области статус національного. Уряд має затвердити персональний склад наглядової ради, здійснити додаткові заходи щодо дальшого розвитку заповідника та збереження його пам'яток.

Створено Міжвідомчу комісію з питань усиновлення українських дітей

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма 17 січня підписав указ про Міжвідомчу комісію з питань усиновлення чужоземцями дітей, які є громадянами України. Головою Міжвідомчої комісії за посадою є міністер освіти і науки України Василь Кремень.

З України продовжують еміґрувати до США

КИЇВ. – Впродовж 1999 – 2000 років з України до США еміґрували на законних підставах близько 24,000 осіб. Україна займає 15-те місце серед країн, громадяни яких переїхали у США на постійне місце проживання. У 1999 році Україну залишили і переїхали в Америку 10,123 особи, а у 2000 році – 13,385 осіб.

УНІАН

Лариса Андрея Вірстюк

Христина Меланія Вірт

Ольга Стефанія Галібей

Александра Марія Качала

Христина Александра Лащук

Катя Алекса Нагнибіда

Наталя Софія Мандзій

Юліанна Кірстен Підерсен

Александра Стефанія Ракоча

Тамара Миколая Ричок

Христина Рома Семанишин

Ліліяна Моніка Яворська

Комсомольці, вперед!

(Закінчення зі стор. 5)

До покоління комсомольців належить і **Віктор Ющенко**, який сидів далеко від освітлених всенародних форумів кінця 80-их і початку 90-их років – у банківських приміщеннях, і то не на найвищих щаблях. Тоді цей сумчанин з тернопільським дипломом очолив Національний банк України і виявився людиною ренесансових розмірів, з широкими зацікавленями, які йшли далеко за банківські справи. Протягом двох років він показав також, що має здібності й харизму політика: очолив уряд, кроки якого з задоволенням відчув „маленький українець"; коли Ющенкові довелося покидати будинок Кабінету Міністрів, він – як пообіцяв – виходив через парадний вхід і відразу взявся за будову серіозної політичної коаліції-бльоку „Наша Україна". Охочих політиків з довгим досвідом, які хотіли причепитись до цього бльоку, не бракувало.

Серед зовсім молодих, але вже досвідчених, політиків є **Петро Порошенко**, який, здобувши місце у Верховній Раді, вступив у фракцію СДПУ(о), але згодом створив нову фракцію – „Солідарність". Наприкінці минулого року Віктор Ющенко призначив його керівником виборчого штабу бльоку „Наша Україна".

П. Порошенко є діловою особою, яка не боїться робити рішучі, але обдумані кроки. Він створив Український промислово-інвестиційний концерн, відживив київську фабрику цукерків ім. Карла Маркса, а тоді пустив в рух фірму „Ленінська кузня". Ця фірма почала будувати кораблі у Києві ще у XIX столітті, а після розвалу Союзу практично не мала замовлень. Нині у неї замовляють судна мореплавці-голяндці та інші солідні клієнти. Рішучість Порошенка ілюструє заголовок вістки про нього в газеті „Україна молода", яка полюбляє кмітливі, каламбурні заголовки: „Попе-, попереду Порошенко" (як у народній пісні „Попе... попереду Дорошенко").

А народного депутата **Андрія Деркача** навіть не було в Україні в перших роках незалежности. Тоді він був студентом Академії міністерства безпеки Росії, а до того служив при стратегічній ракетній частині в Первомайську – тій, яку згодом розмонтували і заорали за гроші американських платників податків.

Нині А. Деркач є президентом Всесвітньої асоціяції російської преси, володіє газетою „Кіевскій телеґраф" і телерадіо компанією „Ера" (для програм якої знайшлось місце на найпотужніших державних мережах України), є чільним членом партії „Трудова Україна" Сергія Тигипка і останнім часом веде війну компроматів з колишнім колегою зі „спецслужб" Євгеном Марчуком, секретарем Ради національної безпеки і оборони. Деркачеві всього 34 роки; коли писалась Декларація про суверенітет, йому було 22. Нині він ілюструє ґенераційні й династичні зміни, що проходять в Україні: він є сином Леоніда Деркача, чия кар'єра в органах безпеки почалась у Союзі, адаптувалась до умов самостійної України і торік закінчилась опально, коли Президент Кучма увільнив його від керівництва Службою безпеки України.

Ганна Антоньєва – з 1999 року голова Демократичної партії України, до відбудови якої вона взялась так само по-діловому, як раніше відживила з постсовєтської летарґії горілчаний завод у Кіровограді, на якому затруднює тисячі людей. В депутати Верховної Ради її висунули самі працівники фірми. Розділяючи професійні й родинні обов'язки сучасної жінки, торік вона втретє стала мамою. Готуючись до виборів в березні 2002 року, вона вела переговори з різними партіями і створила передвиборний бльок з Демократичним союзом, що його саме очолив український „елдер стейтсмен" Володимир Горбулин.

Це тільки деякі „молокососи" українського політикуму, які нині посідають місця тих, що підносили синьо-жовті прапори – спершу поруч з червоно-лазуровими, а згодом і без них. Такі, як:

Трибун **Дмитро Павличко,** один з авторів Акту самостійности України. Тоді, 24 серпня 1991 року, він наполягав, щоб голова Верховної Ради УРСР Л. Кравчук невідкладно подав Акт на голосування. Д. Павличко був засновником однієї з перших нових партій України – Демократичної (або ДемПУ), ще 1990 року, вiдав Комісією закордонних справ у Верховній Раді, але чергові парламентські вибори не виграв. Він подався в дипломати – як амбасадор України до Словаччини, а кілька днів тому закінчив працю амбасадора України в Польщі. Нині Павличкові 72 роки. Він так і не дочекався в ролі амбасадора відкрити у Варшаві пам'ятник Шевченку, на новоназваній Площі Шевченка у польській столиці, для чого віддав чимало старань.

Іван Драч, якому торік стукнуло 65, останні два роки, в урядах двох прем'єр-міністрів, попрацював головою Державного комітету з питань інформаційної політики. Він пробував наладнати порядок в українських ЗМІ, пробував заохотити українців читати і купувати україномовні видання, але з малим успіхом. Торік Драч ледве не став головою Національної Спілки Письменників України, але Володимир Яворівський дістав трохи більше голосів.

Володимир Яворівський, який 12 і 14 років тому вогненними словами підносив з колін український народ, приймаючи головство Спілки, обіцяв відійти від політики, чи, власне, не повертатись до неї, бо останніми роками він у політиці не „світився".

У 1994 році, на відміну від Павличка і Драча, Яворівський повернувся до парляменту, очолив Демократичну партію, але через чотири роки, готуючись до виборів з мажоритарними і пропорційними мандатами, організував невдалу коаліцію, яка провалилась. Протягом останніх років своє вогненне слово Яворівський подавав у реґулярних виступах на всеукраїнському радіо.

Микола Жулинський, який був в кабінетах ще прем'єр-міністра Леоніда Кучми і прем'єр-міністра Ющенка, повернувся в Академію Наук, де очолює Інститут літератури. У виборах 1998 року він був у списку Ліберальної партії і може ще й цього року бути запрошеним кандидувати. Торік академік Жулинський, як віце-прем'єр міністер, став громозводом протестів проти введення поправок до правопису української мови і то від таких „мовних керівників" старого режиму, як Віталій Русанівський – до групи учителів української мови з Галичини. Внаслідок зміни уряду і передвиборної горячки справа нового правопису покищо затихла.

Активіст Руху і майже наступник Вячеслава Чорновола **Олександер Лавринович** торік здав свій депутатський мандат, коли Президент призначив його державним секретарем міністерства юстиції. Державні секретарі – новий інститут в українській політичній системі. Вони – як заступники міністрів у Великобританії, або Канаді – мають залишатися на посадах при змінах урядів або окремих міністрів.

Володимир Гриньов, харківський професор, який до 1993 року був віце-спікером у Верховній Раді, потім президентським радником, чотири роки тому спробував заімпонувати російськомовному населенню України, створивши політичне об'єднання „Слон", яке навіть не подолало 4-відсоткового бар'єру, щоб дістатись до Верховної Ради. Два роки тому він відійшов від політики і повернувся до викладацької роботи – у Міжрегіональній академії управління персоналом. Торік преса згадала про нього з приводу десятиріччя невдалого московського путчу, який розвалив Совєтський Союз, і проф. Гриньов дав кілька інтерв'ю про ті події.

В житті завжди є вийнятки, так і в динамічно-змінливому й цікавому політичному житті України.

Серед них: **Володимир Горбулин.** Він – „передвоєнний", народився у Запоріжжі в січні 1939 року, колишній „ракетник" зі знаменитого Дніпропетровського конструкторського бюра „Південне", основоположник космічної індустрії незалежної України, багаторазовий радник президентів і прем'єр-міністрів (в тому числі Віктора Ющенка) один із серйозних умів України. Як секретар Ради національної безпеки і оборони, у нелегких і довгих переговорах допоміг переконати американців допустити Україну до малого клюбу країн, які заробляють гроші з космічних запусків. Нині участь України у програмі „Морський Старт" (Sea Launch) – це одна із його конкретних заслуг для батьківщини. Горбулин не з покоління комсомольців, бо ще у 1977 році мав посаду у відділі оборонної промисловости ЦК Компартії України.

Після довголітньої ролі „сірого кардинала", наприкіці 2001 року В. Горбулин погодився очолити партію Демократичний союз, якою до того часу керував привабливий „ведмедик" і визнаний, хоч дещо підтоптаний „олігарх" Олександр Волков. Горбулин увів Демсоюз у передвиборний бльок з ДемПУ Ганни Антоньєвої. Він не тільки академік і державний діяч першої ґільдії, але й великий любитель футболу і автор сатиричних нарисів (і давний друг Леоніда Кучми).

Ще один „сірий кардинал" і довголітній штабіст-дорадник, який недавно вийшов на кін – це **Володимир Литвин.** Коли бльок Віктора Ющенка „Наша Україна" почав набирати обертів, „молоді турки", які очолюють партії у блоці „ЗаЄдУ" запросили Литвина очолити цей блок, хоч він голова адміністрації Президента Кучми і партійним активізмом не займався. Литвину 45 років. Він доктор історичних наук, викладав в університеті і писав багато наукових праць, був консультантом у ЦК Компартії України і дійшов до посади помічника Станіслава Гуренка, останнього першого секретаря старої Компартії. Подібно, в адміністрації Президента Кучми Литвин почав працювати як один з радників і дійшов до посади шефа штабу.

Таким чином, на політичний фронт України вийшли нові полководці. В неділю, 31 березня, вони покажуть, чого варті. А ті, з 1980-их і 90-их років, ідуть у запас.

Політики, як і футболісти чи танцюристи, не вічні. Молода і динамічна країна потребує нових людей, з новими ідеями, бо цього вимагають нові ситуації.

Міст - це завжди надійно!
МІСТ MEEST
Грошові перекази в Україну
та по цілому світі
за декілька хвилин.
MoneyGram International Money Transfer
Корпорація МІСТ
вибір тих,
хто добре рахує свої гроші!
Доставляємо гроші безпосередньо до рук адресата
зробіть усмішку своїх рідних щасливішою!
Надійний сервіс та найкращі ціни - гарантуємо завжди!
найкраща обслуга!
найнижчі ціни!
ПАЧКИ
в Україну, Росію, країни СНД та по всій Східній Європі
ПІДБИРАЄМО ПАЧКИ З ДОМУ
Щоденна висилка контейнерів
Щохвилинний комп'ютерний контроль за виконанням Вашого замовлення
До ваших послуг більш як 380 агентів по всій Північній Америці
За агентом у Вашій місцевості телефонуйте безкоштовно
Ми поряд: 1-800-361-7345
Міст - найбільша в світі українська висилкова фірма по висилці грошей та пачок в Україну, країни СНД та Європи

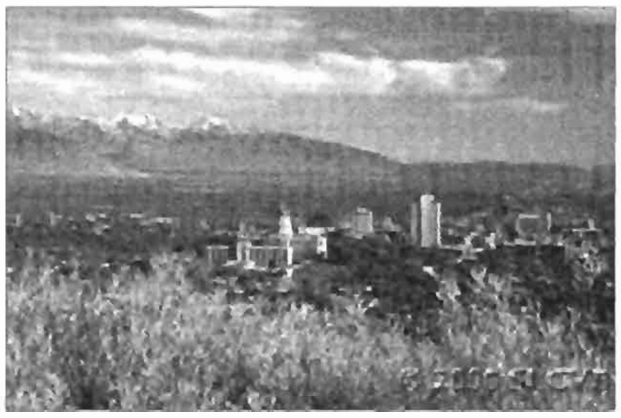
СПОРТ

8 лютого – відкриття XIX зимової Олімпіяди-2002

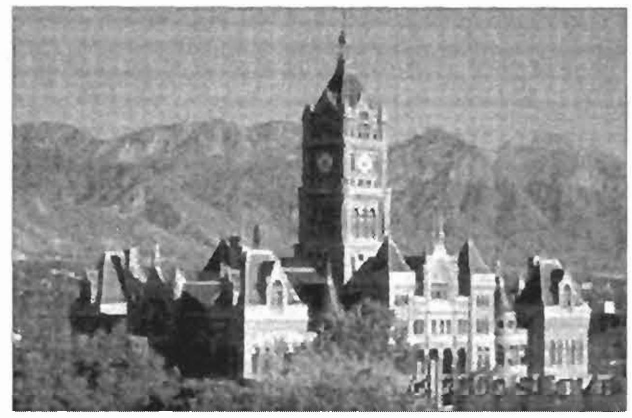
У Салт Лейк Сіті, Юта, 8 лютого, о 6-ій годині вечора, у виконанні хору мормонів прозвучить олімпійський гимн: почнеться урочисте відкриття XIX зимової Олімпіяди. Змагання триватимуть до 24 лютого. У них візьмуть участь 2.500 спортсменів більш як з 20 країн, серед них делегація України. „Свобода" плянує систематично інформувати читачів про перебіг Олімпіяди і участь у ній спортсменів України. Сьогодні подаємо перше знайомство з олімпійським містом.

Капітоль штату Юта.

Салт Лейк Сіті з пташиного лету.

Будинок адміністрації міста і повіту.

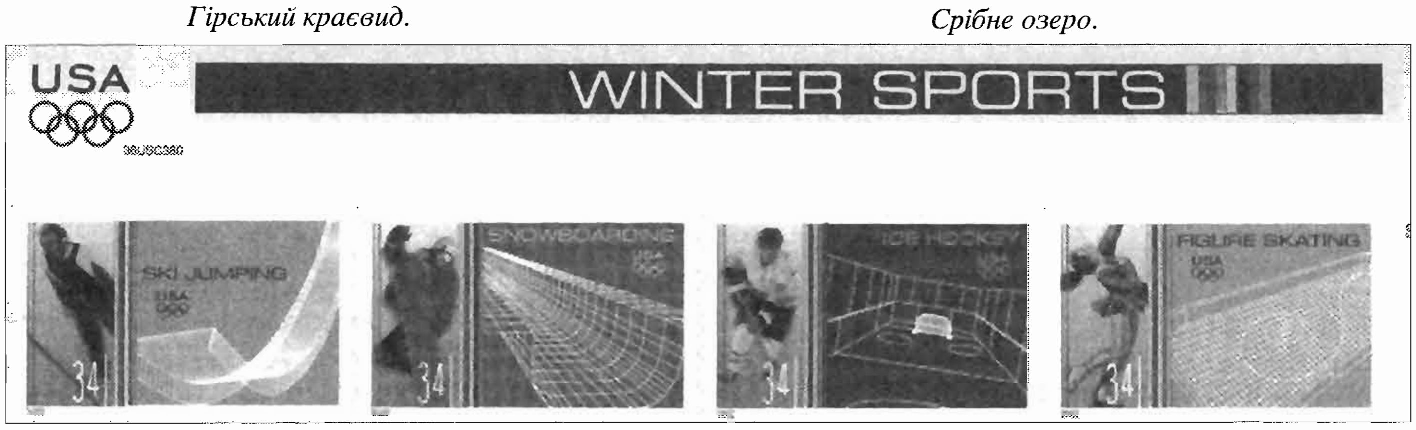

Гірський краєвид.

Срібне озеро.

У складі української делеґації на зимову Олімпіяду поїде 137 осіб, з яких 60 – безпосередні учасники змагань з біятлону, лещетарських перегонів, інших видів зимового спорту.

Олімпійські сувеніри поштові марки і монети США.

Гокей

Українці в Канаді

У 50-их роках минулого століття леґендарна трійка форвардів, так звана „Uke-line", захищала жовточорні кольори гокейної дружини „Бостон брюінс". Це – Вік Стасюк, Бронко Хорват й Джоні Буцик. Uke – так іноді спрощено називають вихідців з України. Бронко Хорват не був „Uke". Він – мадяр. Однак, вболівальники на це не зважали. „Go, Ukes, Go!" – так вони вітали появу на гокейному майданчику своїх улюбленців. Гокей – гра характерна, жорстка й безкомпромісна. І в ній українці, точніше канадці, в чиїх жилах є українська кров, зуміли розкрити свої природні якості: енергію й дух людини, яка завжди прагне бути першою, кращою й вічною.

„Uke", як гокейне явище, існує й розвивається. У різні роки капітанами команди „Вініпеґ Джетс" були Моріс Лукович, Дейл Гаверчук, Кейт Ткачук. Брат Моріса Луковича Бред тепер грає за „Далас старс". Батько Бреда – Берні Лукович у 1970-их роках грав за „Пітсбург пінгвінз" та „Сент-Луіс блюз". Першими, ще в тридцятих роках, були Іван Гоцеліг та Джек Шевчук. Потім – ціла плеяда яскравих зірок: Біл Барилко, Тері Савчук, Турк Брода, Біл Мосієнко, Ерік Нестеренко. Пізніше – Волт Ткачук, Майк Босі, Берні Федерко, Майк Крушельницький, Моріс Лукович, Дейв Бабич, Дейл Гаверчук, Клінт Малярчук. Сьогодні це Ричард Матвійчук, Дрейк Береговський, Дейв Андрейчук, Кен Данейко, Куртіс Лесчишин, Стів Коновальчук, Кейт Ткачук. „Ukes" в Національній гокейній лізі – це феноменальне й унікальне явище. Мабуть, ніде більше українці-діяспоряни не змогли так реалізувати себе й свої якості, свій характер, як у гокеї.

Андрій Сек, Київ

Фігурне ковзання

В Лозанні 19 січня закінчився чемпіонат Европи з фіґурного ковзання, на якому українці не вибороли жодної нагороди. В останній день змагань залишилася без медалі українка Галина Маньяченко, яка в змаганні фіґуристок посіла четверте місце. Три перші нагороди здобули росіянки Марія Бутирська, Ірина Слуцька, Вікторія Волчкова. У змаганні танцювальних дуетів французька пара Марина Анісіна та Гвендаль Пейзер вибороли золоті нагороди чемпіонату, тим самим припинивши перевагу на цьому чемпіонаті росіян. Український дует Олена Грушина та Руслан Гончаров – на 8-му місці.

Пожертви на розвиток спорту в Україні просимо надсилати до УСЦАК на адресу:
680 Sandford Avenue, Newark, NJ 07106.

Бокс

Суперником Віталія Кличка в поєдинку, який повинен відбутися 8 лютого в німецькому місті Брауншвайґу, буде 28-річний Вогн Бін. Віталій у поєдинку проти Біна буде відстоювати титул міжконтинентального чемпіона за версією „WBA". Серед можливих суперників Віталія називали Ларі Дональда, Олівера Макола та Шенона Бриґса. Поте саме Бін є чи найсерйознішим суперником для українця з вищеназваних бійців. Зі своїх 40 перемог на професійному ринґу Бін 32 рази перемагав нокавтом.

* * *

39 відсотків відвідувачів популярного німецького спортивного сайту „Sport 1", на запитання, кого вони вважають найкращим боксером-важковаговиком сучасности, обрали українця Володимира Кличка, який є чемпіоном світу за версією „WBO". У голосуванні взяли участь майже 3 тисячі осіб.

Біятлон

Українка Олена Зубрилова в останній день Чаші світу в німецькому Рупольдінгу не залишилася без нагороди. Цього разу українка піднялася на вищий ступінь після перегонів-переслідування на 10 км. Вона фінішувала на третій позиції. Це була друга нагорода Олени Зубрилової на змаганнях в Рупольдінгу. За день до неї українка другою досягнула стрічки в спринті на 7.5 км. В загальному заліку етапа Чаші світу О. Зубрилова піднялася на другу сходинку з 440 заліковими точками.

У змаганні чоловіків, також в гонитві з переслідуванням на 12.5 км, українські біятлоністи не змогли реально поборотися за нагороди. Кращий з українців Андрій Дериземля посів 26-те місце. Наступний етап Чаші світу пройде в італійському Антгольцені з 24 по 27 січня. Цей етап стане останнім перед олімпійськими іграми в Салт-Лейк-Сіті.

Фехтування

У Німеччині 21 січня закінчився перший етап змагань за Чашу світу. Серед чоловіків (шпага) гідно виступили українські фехтувальники. Українська збірна, до якої ввійшли харківські спортсмени Олександер Горбачук, Дмитро Карюченко і Максим Хворост, зайняла в підсумковому протоколі третє місце.

Плавання

Українка Яна Клочкова на черговому етапі Чаші світу в Парижі спочатку побила рекорд змагань на відстані 200 метрів комплексним плаванням з результатом 2,09.10, а потім встановила новий світовий рекорд на відстані 400 метрів комплексним плаванням. Вислід українки – 4 хв. 27.83 сек. 19-річна Яна більше ніж на секунду поліпшила результат китайської спортсменки Дай Гуохон, встановлений в грудні 1993 року.

Від Одеси до Львова Ваші близькі можуть покладатися на Вас, бо Ви покладаєтеся на Вестерн Юніон®.

Переказ:	коштує лише:
$100	$15
$200	$22
$400	$34

Коли Ви переказуєте гроші, то хочете, щоб вони дійшли швидко і надійно, щоб ні Ваші близькі, ні Ви самі цим не турбувалися. Ми, в компанії Вестерн Юніон, переказуємо гроші вже понад 128 років і нам довіряють мільйони людей по всьому світі. У нас Ви навіть можете переказати гроші телефоном, використавши кредитну картку. Переслані гроші дійдуть через 15 хвилин до будь-якої із наших 1412 філій в Україні або якої небудь із 95000 по цілому світі. Від Лос-Анджелесу до Нью-Йорку, від Чікаго до Монтреалю – Ви можете покладатися на Вестерн Юніон.

Вестерн Юніон – це майже те саме, що Ви особисто вручаєте гроші.

1-800-799-6882

Ми говоримо українською мовою

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®

Найшвидший спосіб переказати гроші по всьому світу℠

Вам треба ім'я для нового "члена родини"?
Задзвоніть на Україну!
НИЗЬКІ РОЗЦІНКИ ДЛЯ ДЗВІНКІВ НА УКРАЇНУ
$2.99 За всі дзвінки до 10 хвилин
25¢ За кожну додаткову хвилину
• Без жодних місячних сплат за телефонні програми
• Вам не потрібно змінювати Вашу телефонну компанію
• Ті самі низькі ціни 24 години на день, 7 днів на тиждень
• Високоякісний зв'язок без переривання
• Всі дзвінки до 20 хвилин у межах США та до Канади коштують 99¢, а потім за кожну хвилину - низький тариф у 7¢
10-10-220 SM
10-10-220 + 011 + число телефона, як звичайно
www.10-10-220.com 1-800-540-3598 Пропозиція дійсна в більшості кодових зон. Ці ціни не включають загальний федеральний тариф на послуги.
Telecom★USA

• ПРАЦЯ •

Пошукую працю по догляду за старшими особами або прибирання будинку без проживання в околиці Линден або Перт Амбой, Н. Дж. Маю свою машину

Тел.: (732) 754-5388 Жана

Пошукую українку бути компаньоном старшої за віком, але молодої духом жінки у Вашінгтоні, Д.К. Прошу зголоситися на тел.:

(202) 333-6369

Чоловік з України, 55 років, освіта вища, порядний і відповідальний та без шкідливих звичок, в Америці 2 роки, пошукує будь-яку працю: на фармі, в майстерні, на будові в готелі, на відпочинкових оселях, по догляду за людьми похилого віку в буть-якому штаті США.

Тел.: (718) 853-1980 Олександер

Потрібна няня до новонародженої дитини, прибирання і варення. Бажані рекомендації.

Тел.: (734) 397-8355
Canton, Detroit, MI

Потрібна українка до домашньої праці і опіки над немовлятками в околиці Брукліну. Без проживання.

Тел.: (718) 349-8804

Подружжя з України заопікується у своїй хаті старшою особою або подружжям, що бажає жити в домашньому теплі і затишку в околиці Кетскіл, Н.Й.

Тел.: (518) 943-9829

Пошукую інтелігентну особу для товариства і помочі. Мусить провадити авто і любити звірят.

Тел.: (973) 471-2275

Чоловік з України, в Америці легально, пошукує працю по догляду за старшими особами.

Тел.: (718) 336-4710

• РОЗШУКИ •

Розшукую двоюрідну сестру ОЛЕКСАНДРУ СТАДНИЧЕНКО (ЛЕСЮ) з дому НАЛУКОВА, яка проживала у Філядельфії. Якщо хтось знає про неї або вона сама прошу телефонувати

(908) 526-9193

• РІЗНЕ •

Продаю лікарства від різних хворіб: серцево-судинної системи, травлення, печінки, алергії, заспокоюючі, антибіотики, проти болі, мазі, уколи та інш. Висилаємо до всіх стейтів.

Тел.: (718) 645-3037

• ЗНАЙОМСТВА •

Оптимістична, українка середнього віку пошукує свою половинку.

e-mail: giovanile@yahoo.com

ЗМІНА АДРЕСИ

❑ „Свобода" ❑ „The Ukrainian Weekly"

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

..........На

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

зміну адреси проситься долучити $1.00

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ,
1 ЛЮТОГО 2002 р.

Парсиппані, Н.Дж. Загальні збори 287 Відділу УНС відбудуться о год. 3-ій по пол. в Головній Канцелярії УНСоюзу. Після загальних зборів відбудуться збори для вибору делегата на 35-ту Конвенцію УНС.

Дана Ясінська,
секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
10 ЛЮТОГО 2002 р.

Палатайн, Ілл. Річні збори 22 Відділу УНС відбудуться о год. 12:30 дня в залі української католицької церкви Непорочного Зачаття, 755 S. Benton Street. На зборах будуть вибрані нові члени управи відділу, як рівнож делегати на 35-ту Конвенцію УНС. У зборах візьме участь Стефко Куропась, заступник предсідника УНС.

Михайло Куропась,
голова Відділу

Український Народний Союз пошукує осіб зацікавлених продавати життєве забезпечення (страховку). Вимагаємо знання англійської мови та професійного вишколу (ліцензії). Платимо комісове на рівні з американськими установами, та даємо списки проспектів. Зацікавлених просимо звертатися на тел.:

(973) 292-9800 додатковий 3018

Інж. Теофіль Заяць любив ліс

Гей-гей, зелені наші бори! Тужно нам за ними, сняться нам, привиджуються нам наші правічні ліси. Гине ліс – гине людина! Цю істину сповідував св. п. інж. Теофіль Заяць, який був професіоналом-лісником. Ревний звеличник лісу, вже малим хлопчиною він до лісу бігав, щоб надивитись і налюбуватись чаром зеленого гаю. Душа говорила, коли дивився на той ліс темний, могутній, непрохідний, гомінкий, що від дихання вітру щораз іншу мелодію компонує, дивну пісню виграє і тужливим шумом щось шепоче, щось говорить.

Студентом у Львові і в Німеччині він набув наукових знань про ліс, радів ними і мріяв про неабияку кар'єру в професії інженера-лісника, любив ліс усією душею.

22 січня 2002 року, в першу річницю його смерти, ми, лісники, згадаймо його добрим словом.

Інж. Константин
Гоздава Дидинський,
дипломовний лісовод

З волі Всевишнього, дня 21 січня 2002 р. відійшов від нас у вічність, на 78-му році життя наш найдорожчий і незабутній МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

МИКОЛА КОНИК

нар. 27 березня 1923 р., Україна.

Довголітній староста церкви св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 24 і 25 січня 2002 р. на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку залишилися:

дружина – МАРІЯ (прожила з чоловіком 56 років)
сини – МИКОЛА з дружиною
– ВОЛОДИМИР з дружиною
доньки – ЛІДІЯ COUGHLIN з мужем
– РАЯ КОНИК
7 внуків.

Ласкаво просимо помолитися за спокій Його душі.

Вічна Йому пам'ять!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АНДРІЙ ВЕРЕМІНСЬКИЙ член УНС Відд. 131. Помер 28 травня 2001 р. на 44-му році життя. Нар. в 1956 р. в Польщі. Залишив у глибокому смутку батька, брата та сестру. Похорон відбувся 1 червня 2001 р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаго.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ВОЛОДИМИР РУССЕЛ член УНС Відд. 407 в Торонто. Помер 2 листопада 2001 р. на 69-му році життя. Нар. в 1932 р. у Вінніпеґу. Членом УНС став в 1970 р. Залишив у глибокому смутку дружину Алісу. Похорон відбувся 5 листопада 2001 р. в Торонто, Онт.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ІВАН ЮСЬКІВ член УНС Відд. 452 в Hammond, IN. Помер 30 жовтня 2001 р. на 78-му році життя. Нар. в 1923 р. в Делятині, Україна. Членом УНС став в 1949 р. Залишив у глибокому смутку двох синів, трьох дочок, вісім внуків, брата і сестру. Похорон відбувся на українському католицькому цвинтарі св. Миколая в Hammond, IN.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ГЛОРІЯ ЗАДУБЕРА член УНС Відд. 44. Померла 15 листопада 2001 р. на 83-му році життя. Нар. в 1917 р. Нікого після себе не лишила. Похорон відбувся 20 листопада 2001 р. на цвинтарі Assumption Virgin Mary в Northampton, PA.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ЙОСИФ СИҐІДА член УНС Відд. 172. Помер 22 грудня 2000р. на 77-му році життя. Нар. в 1923 р. в Бродах, Україна. Залишив у глибокому смутку дружину Наталію, дочок Лярису, Теодозію і Марину. Внуків Данила, Вікторію і Іванку. Похорон відбувся 27 грудня 2000 р. на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЯРОСЛАВА ЖЕРЕБЕЦЬКА член УНС Відд. 444 Т-ва ім. Миколи Лисенка в Саскатуні. Померла 27 вересня 2001 р. Нар. в 1925 р. в Перемишлі, Україна. Членом УНС стала в 1980 р. Залишила в глибокому смутку двох синів і внуків. Похорон відбувся 1 жовтня 2001 р. на Woodlawn Catholic Cemetery в Саскатуні, Канада.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

СТЕПАН ЯСЕНСЬКИЙ член УНС Відд. 63 Т-ва „Січ" у Форд Сиіті, Па. Помер 4 грудня 2001 р. на 79-му році життя. Нар. в 1921 р. у Форд Сиіті, Па. Членом УНС став в 1957 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію, сина Тимофія, дочок Лорейн і Діяну. Похорон відбувся 7 грудня 2001 р. на Holy Trinity Cemetery у Ford City, PA.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЯРОСЛАВ ГОРОДЕЦЬКИЙ член УНС Відд. 353 Т-ва „Запорозька Січ" в Нью-Брансвіку. Помер 27 вересня 2001 р. на 75-му році життя. Нар. у 1926 р. у Львові. Членом УНС став в 1962 р. Залишив у глибокому смутку дружину Ольгу, сина Адріяна і дочку Орисю. Похорон відбувся 1 жовтня 2001 р. на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МИКОЛАЙ ДУМАНСЬКИЙ член УНС Відд. 180 Т-ва ім. Т. Шевченка в Акрон, Огайо. Помер 16 листопада 2001 р. на 88-му році життя. Нар. в 1913 р. в с. Криниця, Україна. Членом УНС став в 1954 р. Залишив у глибокому смутку дружину Теклю, дітей Марію, Анну, Стенлі, Катерину і Павліну, внуків і правнуків. Похорон відбувся 19 листопада 2001 р. на цвинтарі св. Христа в Акрон, Огайо.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ВОЛОДИМИРА БРИКОВИЧ член УНС Відд. 45 Т-ва „Любов" у Філядельфії, Па. Померла 1 червня 1998 р. на 89-му році життя. Нар. в 1908р. в Україні. Членом УНС стала в 1969 р. Залишила у глибокому смутку сестру. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії у Факс Чейсі, Па.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

АННА ДЖЕНСЕН член УНС Відд. 5 Т-ва св. Миколая в Асторії, Н. Й. Померла 4 грудня 2001 р. на 82-му році життя. Нар. в 1919 р. в Асторії, Н. Й. Членом УНС стала в 1955 р. Залишила в глибокому смутку дочку і двох внуків. Похорон відбувся 7 грудня 2001 р. на Pinelawn Memorial Park у Farmingdale, N.Y.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО МАРКЕВИЧ член УНС Відд. 221. Помер 22 листопада 2001 р. на 79-му році життя. Нар. в 1922 р. в Україні. Залишив у глибокому смутку дружину Віру, синів Ореста, Богдана, Нестора з родинами. Похорон відбувся 28 листопада 2001р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Іл.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

СТЕФАНІЯ ҐЕНЕТ член УНС Відд. 180 Т-ва ім. Івана Франка в Акрон, Огайо. Померла 9 листопада 2001 р. на 86-му році життя. Нар. в 1915 р. в Амбрідж, Па. Членом УНС стала в 1952 р. Залишила в глибокому смутку дочок. Похорон відбувся 12 листопада 2001 р. на цвинтарі Holy Cross в Акрон, Огайо.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

Секретар ПЕТРО ЗАЛУГА член УНС Відд. 183 Т-ва Клуб Мазепи в Дітройті. Помер 1 січня 2002 р. на 85-му році життя. нар. в 1916 р. в Україні. Залшив у глибокому смутку дочку Зоріянну. Похорон відбувся на цвинтарі Glen Eden Memorial Park в Livonia, MI.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ФІЛІПОВ член УНС Відд. 102 Т-ва свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Померла 29 грудня 2001 р. на 90-му році життя. Нар. в 1911 р. в Україні. Членом УНС стала в 1954 р. Залишила в глибокому смутку дітей Володимира, Евгенія, Алісу і Дебру, 6 внуків. Похорон відбувся 2 січня 2002 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ВІРДЖІНІЯ СТИРАНОВСКІ член УНС Відд. 5 Т-ва св. Миколая в Асторії, Н.Й. Померла 28 грудня 2001 р. на 76-му році життя. Нар. в 1925 р. Членом УНС стала в 1965 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка Миколу, дочку Вірджінію, внучку Марію.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МАРТА ЛУКОВСЬКА член УНС Відд. 63 Т-ва „Січ" в Форд Сиіті, Па. Померла 13 лютого 2001 р. на 76-му році життя. Нар. в 1924 р. Членом УНС стала в 1969 р. Залишила в глибокому смутку двох синів, трьох дочок, 1 брата, 3 сестер. Похорон відбувся 16 лютого 2001 р. на цвинтарі св. Марії у Форд Сиіті, Па.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

У першу невимовно болючу річницю відходу на вічну Пластову Ватру, 5-го лютого 2001 р. в Чикаго нашої найдорожчої дружини, мами, сестри і братової

бл. п.
пл.сен. кер.
ГАЛИНИ ЗАЯЦЬ
(з дому ГАРАСОВСЬКА)

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ

в Українських церквах:

В США, вівторок, 5 лютого 2002 р., год. 8-ма ранку Собор свв. Володимира і Ольги в Чикаго;
субота, 9 лютого 2002 р., год. 9-та ранку:

1. Собор свв. Володимира і Ольги в Чикаго (після Богослужен- ня просимо сестриць Покрова Пресвятої Богородиці, пластових друзів і всіх приятелів на поминки в Українському Культурному Осередку).
2. Катедра св. Миколая в Чикаго.
3. Православний Катедральний Собор св. кн. Володимира в Чикаго.
4. У Баффало, Нью-Йорк, США: церква св. Миколая.

В КАНАДІ, субота, 9 лютого 2002 р.:

1. Катедра свв. Володимира і Ольги, Вінніпег.
2. Катедра св. Миколая, Торонто.
3. Церква св. Михаїла, Монтреаль.

В Україні, субота, 9 лютого 2002 р.:

1. Церква Вознесення ГНІХ в селі Себечів, Сокальського району.
2. Катедра св. Юра у Львові.
3. Церква св. Пантелеймона у Сколім на Бойківщині.
4. Церква Пресвятої Богородиці у Сколім на Бойківщині.
5. Українська Православна Автокефальна Церква Чесного Хреста в Тернополі.
6. Церква св. Івана Хрестителя у Стрию.

Про молитви за спокій душі покійної ГАЛИНИ

просить

чоловік РОМАН ЗАЯЦЬ з родиною

Вічна Їй пам'ять!

З глибоким сумом повідомляємо, що 21 січня 2002 р. на 91-му році життя відійшов у вічність мешканець Джерзі Ситі, Н.Дж.

бл. п.
ОЛЕСЬ КЕДРИНСЬКИЙ

нар. 26 січня 1911 р. в с. Гута, Бузького р-ну на Львівщині.

ПОХОРОН відбувся в четвер, 24 січня ц.р. з церкви свв. Петра і Павла в Джерзі Ситі на цвинтар св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Залишив в смутку:
в Україні – сестру ТЕКЛЮ МУЖЕНСЬКУ з родиною
та ближчу і дальшу родину.
Багатьох приятелів в Джерзі Ситі, яким безкорисно помагав.

Вічна Йому пам'ять!

Товариш СТЕФАН СМОТРИЧ з родиною

Ділюся невимовно сумною вісткою, що в четвер, 17 січня 2002 р. відійшов у засвіти мій найдорожчий МУЖ

бл. п.
СВЯТОСЛАВ ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ

нар. 12 червня 1923 р. в Польщі.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в Брайтон, Миш., які відслужив преподобний епископ Биковець.

В глибокому смутку:
дружина – ЛІДІЯ ДОБРОВОЛЬСЬКА
родина в Україні:
двоюрідна сестра – АННА СЕНИШИН
двоюрідний брат – ДАНКО БІЛИНСЬКИЙ
родини – БІЛИНСЬКИХ і СТАСЮКІВ.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 21 грудня 2001 р. упокоївся в Бозі по тяжкій хворобі, на 73-му році життя, наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ, ШВАҐЕР, КУЗИН, СЕСТРІНОК і ПРИЯТЕЛЬ

бл. п.
ВОЛОДИМИР ЗАХАРІЙ

нар. 21 червня 1928 р. у місті Станиславові
Співзасновник Товариства Українських Американських Ветеранів ч. 101.

ПАНАХИДА і військове ветеранське прощання відбулося 23 грудня 2001 р.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві св. Йосафата у Воррені, Миш., а відтак на католицькому цвинтарі Говлі Сепалкер.

Горем прибиті:
дружина – ОЛЯ
доня – ОЛЯ з мужем д-ром АЙЗЕНОМ і дітьми АРІЯДНОЮ, ІРИНЕЄМ і АМЕЛІЯНОМ
сини – БОГДАН
– ОРЕСТ з дружиною ЗІНОЮ і синами МАКСИМІЛІЯНОМ і ДАМЯНОМ
сестри – АДЗЯ РУДНИЦЬКА
– ТЕРЕСА ПЕТРІВ з родиною
тета – ЯРОСЛАВА КАЗАНІВСЬКА
кузини – ЛІДА ВРОБЛЕВСЬКА з мужем ЛЕОНАРДОМ і дітьми АНДРЕЄЮ з мужем РОМАНОМ ЯКУБОВИЧЕМ і ПЕТРОМ ВРОБЛЕВСЬКИМ
– ЮРІЙ КАЗАНІВСЬКИЙ
– ВІРА КРИВА з мужем ЯРОСЛАВОМ і сином АНДРІЄМ та ОЛЬГОЮ ГНАТІЄВИЧ з донею
швагрова – ЗЕНЯ з мужем д-ром ОЛЕСЕМ СЕРАФИНОМ і дітьми ЛЕСЕЮ з мужем ІГОРОМ ЛАВРИНОМ, ЛІДОЮ з мужем ГАВАРДОМ БЕЙЛИС і дітьми, МИРОН з дружиною ПЕМ з дітьми і РОМАН СЕРАФИН
свати – ІГОР і ЗІРКА КОЗАКИ
родина по батькові – ОРИСЯ, ВІЛЯ і ОЛЕСЬ ЗАХАРІЙ з родинами
ближча і дальша родина в Америці, Україні, Канаді і в Австралії.

Вічна Йому пам'ять!

В ДЕВ'ЯТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
дорогого ЧОЛОВІКА, БАТЬКА, ДІДУСЯ, ВУЙКА І СВАТА

св. п.

ЕВГЕНА ЛУЦЬКОГО

будуть відслужені
ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖБИ з ПАНАХИДАМИ
в церквах:
НЬЮ-ЙОРКУ, НЬЮ-ДЖЕРЗІ, ҐЛЕНКОВ, ГАНТЕР – 26 січня 2002 р.
Про молитви за душу Покійного просить дружина ОКСАНА з ДІТЬМИ І ВНУКАМИ

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

ІВАНА ФЕДОРОВИЧА КАРАБИЦЯ

видатного композитора, організатора музичних фестивалів, конкурсів, який помер 20 січня 2001 р. у Києві.

Складаємо щирі співчуття
дружині МАРІЯННІ, синові КИРИЛОВІ, донечці ІВАННІ.

Вносимо пожертву для потреб сиріт через Союз Українок Америки – 1,000 дол.

МАРІЯН І ІВАННА КОЦЬ

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що 17 грудня 2001 р. відійшов від нас у вічність в Золочеві, Львівська обл.

бл. п.

інж. аґроном

РОМАН ЗАЦЕРКОВНИЙ

нар. 1912 р.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 20 грудня 2001 р. в Золочеві.

Залишив у смутку:
доньку – ОКСАНУ ФЕДУНЬЧИК з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
внучок – д-р ХРИСТИНУ СЮТУ з чоловіком БОГДАНОМ
– д-р МИРОСЛАВУ МАЦКО з чоловіком МИКОЛОЮ
сестру – ВІРУ ГРИНИШИН з родиною в Америці.

Вічна Йому пам'ять!

БРАТСТВО КОЛ. ВОЯКІВ 1-ої УД УНА
Станиця у Філядельфії, ділиться сумною вісткою з членами та українською громадою, що 7 січня 2002 р. відійшов у вічність на 78-му році життя член Станиці, учасник боїв під Бродами

бл. п.

ТЕОДОР ФЛЮНТ

ПОХОРОН відбувся 11 січня на цвинтарі св. Марії у Факс Чейсі.

Опечаленій Родині, ближчій і дальшій в діяспорі й в Україні, складаємо наше щире воядцьке співчуття.

Членство і управа Станиці

У невимовному смутку повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що 21 січня 2002 р. несподівано відійшов від нас у вічність наш найдорожчий
МУЖ і БАТЬКО

бл. п.

ред. ЗЕНОН СНИЛИК

нар. 14 листопада 1933 р. в Путятинцях, Україна
головний редактор „Свободи" і редактор „Українського Тижневика", відомий спортовець, капітан американської олімпійської футбольної дружини.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 23 і 24 січня 2002 р., а тіло похоронено на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені в глибокому смутку:
дружина – ЯРОСЛАВА
дочка – ХРИСТЯ
та ближча і дальша родина.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів на свіжу могилу родина просить складати пожертви на Будівельний Фонд Українського Музею.

В глибокому смутку повідомляємо широку українську громаду, а зокрема читачів „Свободи", що в понеділок, 21 січня 2002 р. несподівано відійшов від нас довголітній головний редактор газети „Свобода" і редактор газети „Український Тижневик", визначний спортовець і організатор спортових імпрез та таборів на „Союзівці"

св. п.

редактор

ЗЕНОН СНИЛИК

нар. 14 листопада 1933 р.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в днях 23 і 24 січня 2002 р., а тіло поховано на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ЕКЗЕКУТИВА УНСоюзу, ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙ „СВОБОДИ" і „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА", ПРАЦІВНИКИ АДМІНІСТРАЦІЇ ВИДАВНИЦТВА, ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ і СОЮЗІВКИ

В пошані пам'яті покійного редактора ЗЕНОНА СНИЛИКА, УНСоюз через Українську Народну Фундацію пожертвував 200 дол. на пресові фонди „Свободи" і „Українського Тижневика".

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ
із сумом повідомляє, що 21 січня 2002 р. відійшов із цього світу довголітній член НТШ, колишній головний редактор газети „Свобода" та редактор газети „Український Тижневик", громадський діяч

бл. п.

ред. ЗЕНОН СНИЛИК

Дружині й доньці, усій ближчій і дальшій родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

УПРАВА НТШ